

1. SITUACIÓ DELS TREBALLADORS AUTÒNOMS A CATALUNYA

1.1. MARC NORMATIU

A l'àmbit europeu, destaca que el Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea, després d'un llarg i discutit procés de negociació, aproven el 12 de desembre del 2006 la Directiva relativa als serveis en el mercat interior¹ que té per objecte eliminar els obstacles legals i administratius que impedeixen aconseguir un mercat interior de serveis autèntic. A tal efecte, s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar l'exercici de la llibertat d'establiment dels prestadors de serveis i la lliure circulació dels serveis, mantenint al mateix temps un nivell elevat de qualitat d'aquests.

A l'àmbit d'Espanya, destaca que el Consell de Ministres, el 24 de novembre del 2006, aprova el Projecte de llei de l'Estatut del treball autònom, que quan superi el tràmit parlamentari corresponent², constituirà una novetat en dret comparat atès que té per objecte ser una norma marc pel treball autònom.

D'altra banda, durant el 2006 s'aprova la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis de l'Impost sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni³, introdueix mesures específiques en relació amb la tributació de determinats treballadors autònoms que tenen un fort grau de dependència econòmica d'un sol client.

¹ DOUE 21.12.2006 L376/36. Els Estats membres han d'adoptar les disposicions legals, reglamentàries i administratives necessàries per donar compliment al que estableix la Directiva abans del 28 de desembre del 2009.

² Inicia el tràmit parlamentari el 28 de novembre del 2006, atès l'Acord d'aquesta data publicat al BOCG núm. 115-1 de 1.1.2006.

³ Article 32.2. BOE núm. 285, de 29.11.06.

La Llei 32/2006, de 18 d'octubre del 2006, que regula la subcontractació en el sector de la construcció⁴, tot i que es centra en la prevenció de riscos laborals en el sector de la construcció en el context de la descentralització productiva, en la pràctica va molt més enllà atès i indirectament influeix més àmpliament sobre la qualitat de l'ocupació alhora que estableix una ordenació general de l'activitat de les empreses que actuen al sector de la construcció. Pel que fa als treballadors autònoms⁵, destaca les limitacions a la subcontractació que els imposa.

La Llei 32/2006 imposa limitacions a les subcontractacions en el sector de la construcció que afecten els treballadors autònoms

El Reial decret 1225/2006, de 27 d'octubre, pel qual es modifica el Reglament de la Llei d'ordenació dels transports terrestres aprovat per Reial decret 1211/1990⁶ considera d'aplicació als conductors autònoms la normativa de seguretat i salut en el treball i de prevenció de riscos laborals relativa a les operacions de càrrega, estiba, desestiba i descàrrega aplicable als conductors professionals per compte d'altre de vehicles la conducció dels quals requereix permís de classe "C+E".

La Llei 43/2006 per la millora del creixement i de l'ocupació⁷, que prové del Reial decret llei 5/2006 per la millora del creixement i de l'ocupació⁸, considera els treballadors autònoms beneficiaris de les bonificacions establertes per la contractació indefinida, tant a temps complet com a temps parcial i inclosa la modalitat de fix discontinu, de determinats treballadors aturats.

El Reial decret 1331/2006, de 17 de novembre, pel qual es regula la relació laboral de caràcter especial dels advocats que presten serveis en despatxos d'advocats, individuals o col·lectius⁹ desenvolupa el mandat contingut a la disposició addicional primera de la Llei 22/2005, de 18 de novembre¹⁰ que considera relació laboral especial l'activitat professional dels advocats que presten serveis retribuïts, per compte d'altri i dins l'àmbit d'organització i direcció del titular d'un despatx d'advocats, individual o col·lectiu.

A l'àmbit de Catalunya, s'aprova l'Ordre TRI/380/2006, de 19 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores que han de regir els ajuts destinats a la

⁴ BOE núm. 250, de 19.10.2006.

⁵ Definites per la Llei 32/2006 com la persona física diferent del contractista i del subcontractista que faci de forma directa i personal (i que no ocupi a l'obra a treballadors per compte aliena) una activitat professional, sense subjecció a un contracte de treball, i que assumeix contractualment davant del promotor, el contractista o subcontractista el compromís de fer determinades parts o instal·lacions de l'obra.

⁶ BOE núm. 273 de 15.11.2006

⁷ BOE núm. 312 de 30.12.2006

⁸ BOE 14.06.2006

⁹ BOE núm. 276 de 18.11.2006

¹⁰ BOE núm. 277 de 19.11.2005

promoció de l'ocupació autònoma i es determina l'import màxim destinat a aquestes ajudes per a l'any 2006¹¹.

Així mateix, s'aprova l'Ordre TRI/387/2006, de 19 de juliol, per la qual es regula el Servei de Creació d'Empreses, s'aproven les bases reguladores de les accions relatives a l'assessorament a les persones emprenedores i a la formació dels professionals i s'obre la convocatòria per a l'any 2006¹².

S'aprova també la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals¹³.

Finalment, pot destacar-se l'Informe del Consell de Treball, Econòmic i Social sobre la situació dels treballadors autònoms a Catalunya l'any 2005¹⁴.

1.2. ANÀLISI DE LA FIGURA DEL TREBALLADOR/A AUTÒNOM SEGONS TIPOLOGIES I SECTORS D'ACTIVITAT A CATALUNYA

1.2.1. Evolució de la importància del treball autònom en relació amb l'ocupació total a Catalunya.

Aquest darrer any 2006, el nombre d'ocupats a l'economia catalana, entre treballadors per compte d'altri i treballadors per compte propi va créixer en 127.620 persones, un creixement del 3,9%. Aquesta taxa de creixement fou pràcticament idèntica a la taxa de creixement dels treballadors autònoms, que tot i que és poques centèsimes més alta, del 3,95%, no ha fet variar significativament el percentatge d'autònoms sobre el conjunt dels ocupats que s'ha mantingut l'any 2006 al 17,3%, igual que l'any anterior.

El creixement del nombre d'autònoms ha portat al col·lectiu, segons les estimacions fetes a partir de l'Enquesta de Població Activa, a sumar l'any 2006 unes 590.472 persones.

El nombre d'autònoms a Catalunya ha augmentat el 3,95% un augment similar al dels assalariats i fins i tot una mica més intens..

¹¹ DOGC núm. 4686 de 28.07.2006.

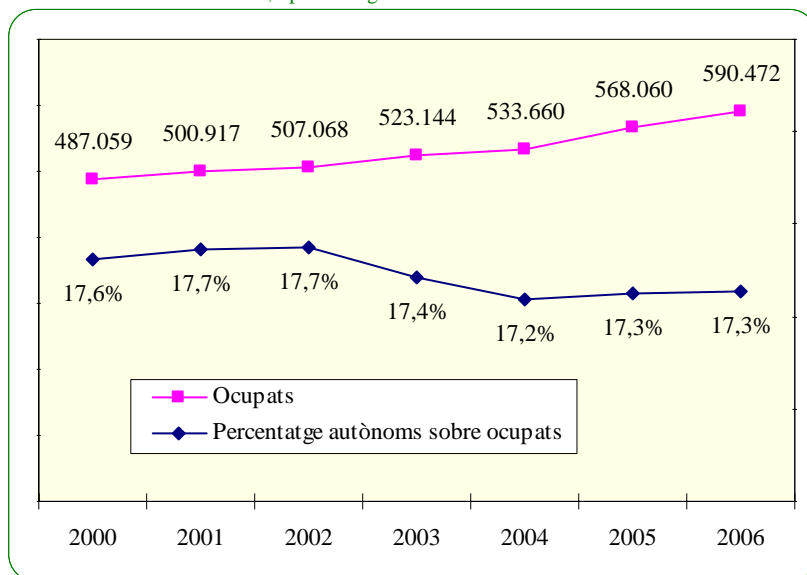
¹² DOGC núm. 4689 de 2.08.2006. El Servei de Creació d'Empreses substitueix el Servei Auto-empresa, i actuarà en l'àmbit dels treballadors autònoms, de les microempreses i les petites empreses en les àrees de difusió de la cultura d'empresa, foment de la creació d'activitat empresarial i suport a la seva consolidació.

¹³ DOGC núm. 4651, de 9.06.2006. Contra aquesta norma s'ha presentat recurs d'inconstitucionalitat per part del Partit Popular, que va ser admès a tràmit el 10.10.2006.

¹⁴ Aprovat en la reunió del Ple del dia 11 de desembre del 2006.

GRÀFIC 92. NOMBRE TOTAL D'AUTÒNOMS I PERCENTATGE D'AUTÒNOMS SOBRE OCUPATS. CATALUNYA. 2005-2006.

Unitats: nombre total autònoms, i percentatges.

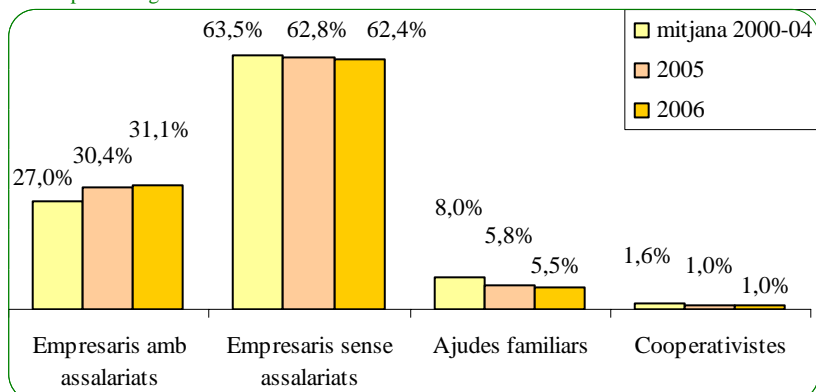
Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

De les 590.472 persones que treballen per compte propi el 31,1% ho fan al capdavant d'una empresa amb assalariats i el 62,4% ho fan com a autònoms sense assalariats, la resta treballen ajudant a la família o com a cooperativistes, ambdues, figures que cada cop mostren una importància relativa més modesta atès el pes cada cop més alt que tenen les incorporacions d'empresaris amb i sense assalariats al col·lectiu.

Continua essent majoritària la figura dels autònoms sense assalariats però els autònoms amb assalariats augmenten cada cop més.

GRÀFIC 93. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS SEGONS SITUACIÓ PROFESSIONAL. CATALUNYA. MITJANA 2000-2004 I 2005-2006.

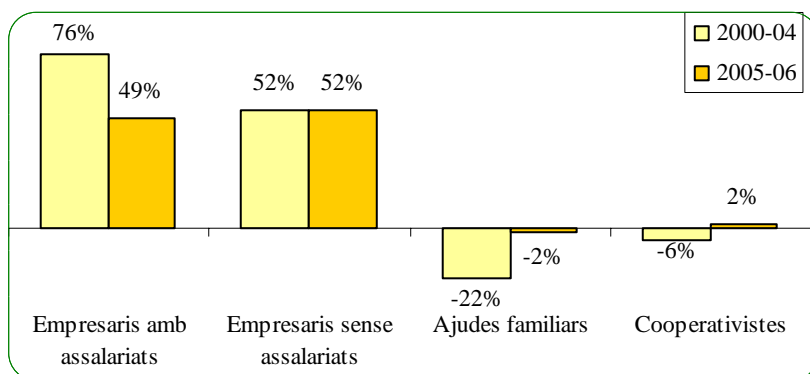
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 94. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS SEGONS SITUACIÓ PROFESSIONAL. CATALUNYA. 2000-2004 I 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

1.2.2. Evolució de les diferents tipologies de treballadors/res autònoms/es segons gènere, edat, edat d'alta al règim, nivell de formació assolida, tipus de jornada i sector d'activitat principal

1.2.2.1. Evolució segons sector d'activitat principal

L'any 2006, el 63,1% dels treballadors autònoms de Catalunya s'ocuparen al sector serveis, un sector que manté el seu pes estructural entre el col·lectiu; el 16,2% dels autònoms s'ocupaven al sector de la construcció, un sector que ha guanyat pes progressivament aquests darrers anys, mentre que el sector industrial només n'ocupava el 12,6%, dada que confirma el procés de regressió que ha patit la indústria darrerament, també en termes d'ocupació autònoma.

La dinàmica mostrada aquest darrers dos anys ha estat precisament aquesta. Des de l'any 2005, només l'aportació de la indústria ha estat negativa, amb el -25,4%, la resta d'aportacions han estat positives essent l'aportació més gran la que fan els serveis, amb el 63,7%, atesa la seva importància relativa majoritària, però molt propera a la de la construcció, del 45,2%, que emfatitza el dinamisme d'aquest sector en termes d'ocupació autònoma.

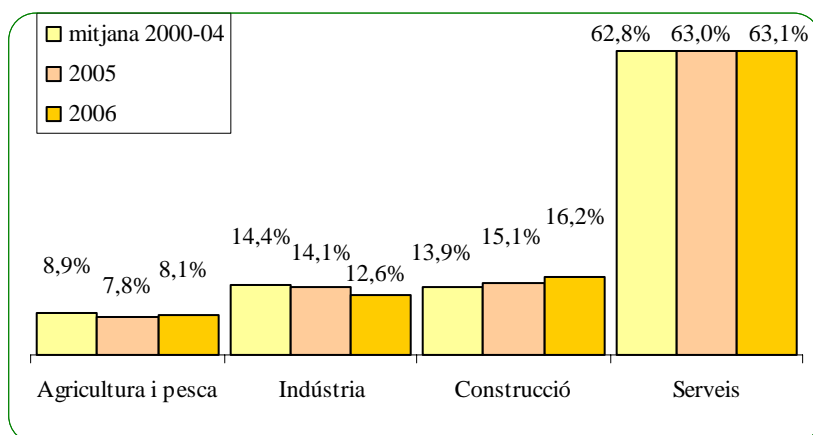
L'aportació negativa de la indústria en termes d'autònoms no s'ha reproduït pels assalariats i ni tan sols pel conjunt dels ocupats, que han progressat modestament, el 0,6%. En un context doncs de certa recuperació de la indústria, els ocupats per compte propi han reduït el seu pes en el sector industrial, un comportament que es pot resseguir des de fa temps, i que podria explicar-se per una tendència a la capitalització cada cop més intensa de les empreses del sector que comporta l'aparició d'economies d'escala cada cop més fortes, essent en canvi el sector serveis el que més facilitats dóna al col·lectiu per tal de ser competitiu en el mercat, atesa la irrupció de les noves tecnologies de la informació i les telecomunicacions i la tendència creixent a externalitzar serveis a les empreses, també a les del sector industrial.

A un nivell sectorial més desagregat, les quatre branques d'activitat que aglutinen més treballadors per compte propi són precisament el sector comerç i reparació de vehicles, amb un 21,1% dels treballadors autònoms, seguida per la construcció, amb el 16,2%, els serveis a les empreses, amb el 14,6% i la indústria, el 12,6%, si bé el sector comerç i el sector industrial mostren una pèrdua relativa de pes entre els autònoms, mentre que la construcció i els serveis a les empreses i immobiliaris mostren un augment relatiu del seu pes.

Els serveis mantenen el seu pes com a sector on ocupar-se els autònoms, però augmenta molt el nombre d'autònoms a la construcció i continua davallant, en termes relatius i absoluts a la indústria.

GRÀFIC 95. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PER GRANS SECTORS. CATALUNYA. MITJANA 2000-2004 I 2005-2006.

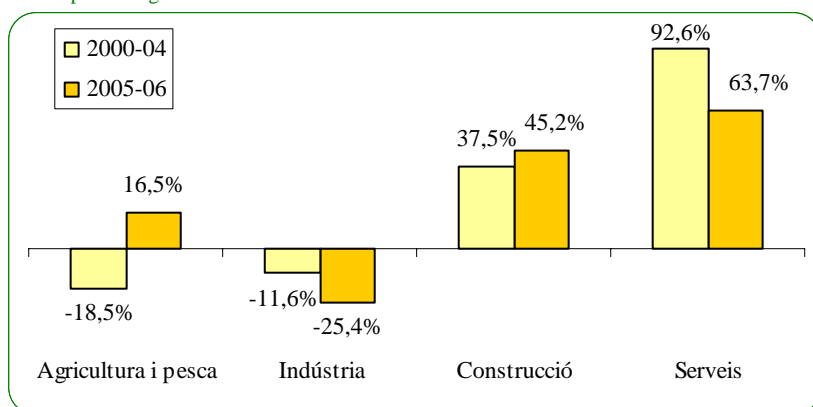
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 96. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS PER GRANS SECTORS. CATALUNYA. 2000-2004 I 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

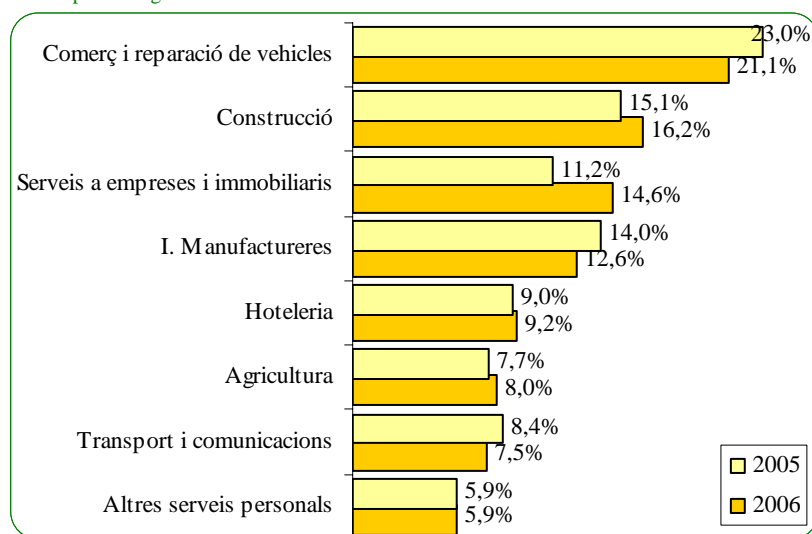
De la resta d'activitats només el transport i les comunicacions perd pes com a sector on ocupar-se els autònoms, en la mateixa línia que el comerç i la indústria, però el fet que estigui mantenint la mateixa relació d'autònoms i asalariats ens mostra que es tracta d'una qüestió més general que afecta al conjunt del sector. Per altra banda, l'Hoteleria ha mostrat també un comportament positiu en termes d'ocupació autònoma que denota la bona marxa del turisme a Catalunya dels darrers anys.

Aquestes divergències en les distribucions entre els dos anys queden ben perfilades al gràfic d'aportacions al creixement. Sobresurten les aportacions més que positives dels serveis a les empreses i immobiliaris i de la construcció, ambdues influïdes de manera directa o indirecta, i a banda del que s'havia comentat abans, també per la conjuntura més que favorable que encara ha mantingut l'activitat constructora. L'any 2006, per altra banda, apareixen amb aportacions negatives el sector comerç, que no havia disminuït el seu nombre d'autònoms des del 2000 fins al 2004, i el sector industrial, que reitera, tal com dèiem, la seva tendència a la disminució de treballadors per compte propi.

Les activitats més dinàmiques han estat els serveis a les empreses i immobiliaris i la construcció. El comerç, on s'apleguen la majoria d'autònoms, ha tingut una disminució neta d'ocupats per compte propi.

GRÀFIC 97. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PER BRANQUES D'ACTIVITAT. CATALUNYA. 2005-2006.

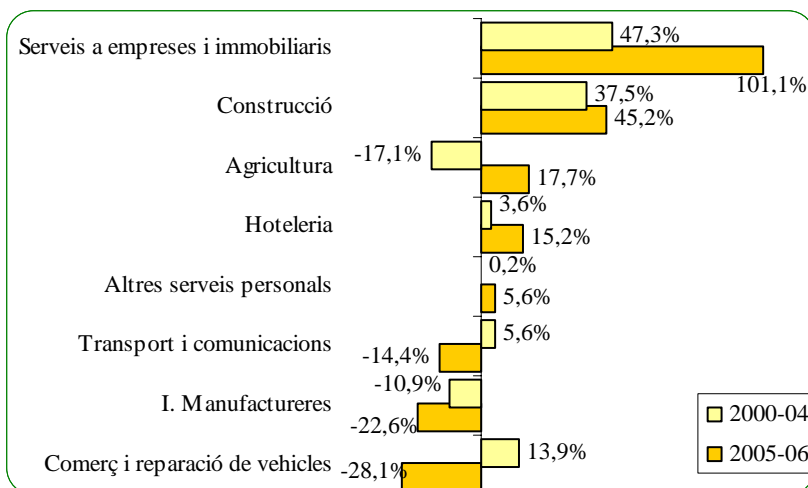
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 98. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS PER BRANQUES D'ACTIVITAT. CATALUNYA. 2000-2004 I 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

1.2.2.2. Evolució segons ocupació

Per tipus d'ocupació, dada que no s'havia analitzat en el primer informe que es va presentar, observem que la concentració més alta d'autònoms es produeix a la categoria de Directius, fet que coincideix amb la importància, cada cop més gran, de la figura de l'autònom com a empresari amb assalariats. Segueixen, per ordre d'importància, els artesans i treballadors qualificats, els tècnics i professionals científics i intel·lectuals, tècnics de suport, treballadors a la restauració i el comerç, a l'agricultura i a la pesca, i finalment muntadors i administratius (veure gràfic 99).

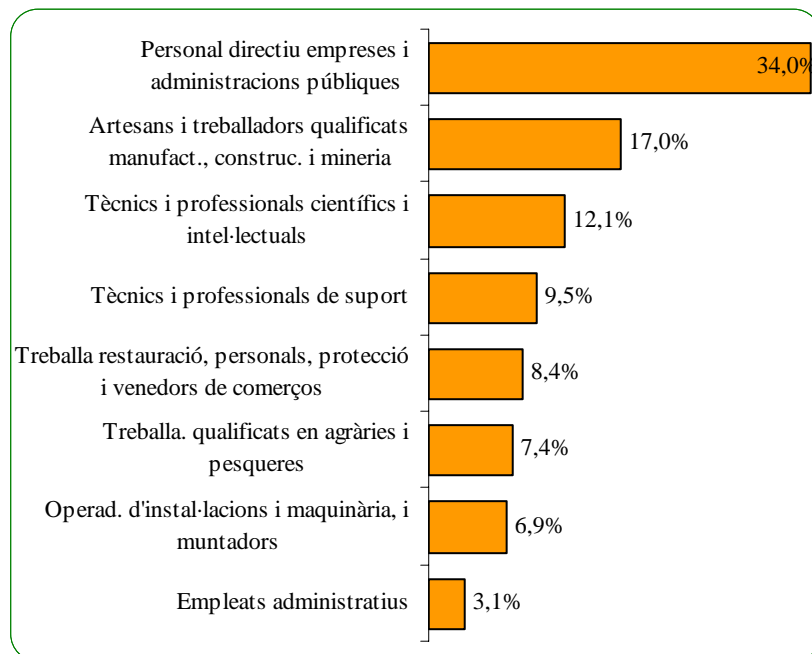
Tot i que la distribució en aquest sentit resulta interessant, en la mesura en que ens indica cap on dirigeixen els seus esforços els treballadors per compte propi, també resulta interessant com han evolucionat les categories professionals en els dos anys. Tot i que les aportacions s'han de prendre amb cautela, atès que a nivell estadístic es confirmaran de manera més robusta amb estimacions posteriors, resulta interessant observar que les aportacions positives

La categoria professional més usual entre els autònoms és la de personal directiu, seguida dels artesans i treballadors qualificats.

es concentren només en tres categories professionals: el personal directiu, els tècnics i professionals científics i intel·lectuals, i els treballadors del camp i els pescadors.

GRÀFIC 99. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS SEGONS OCUPACIÓ. CATALUNYA. 2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

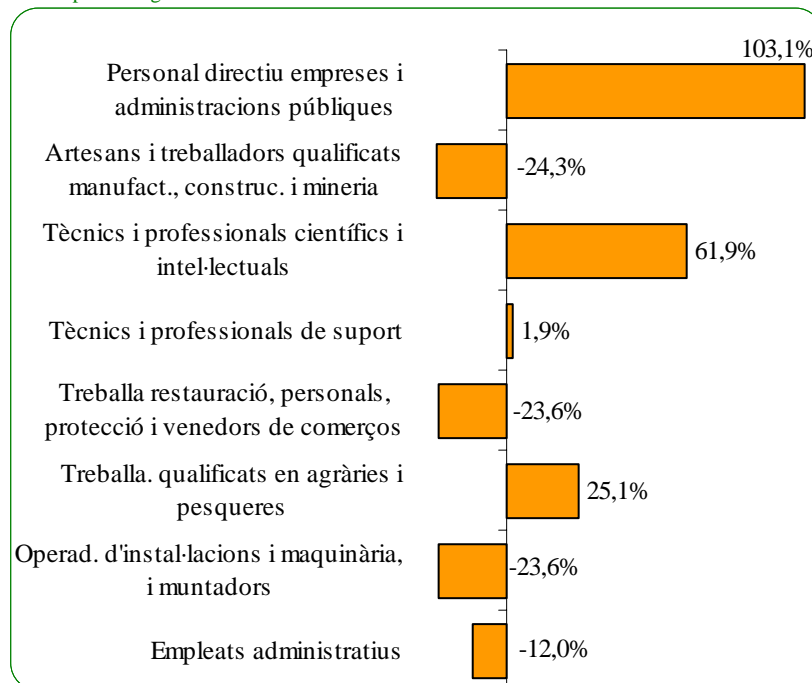
Pel que fa a l'aportació personal directiu, que amb el 103,1% és la més intensa, es pot vincular, tal i com s'apuntava, a l'evolució del col·lectiu d'autònoms amb assalariats, una figura molt dinàmica, que explica gairebé la meitat del creixement dels autònoms del 2006 i que amb tota probabilitat capitalitza aquesta categoria de personal directiu.

La segona categoria d'ocupacions que mostra una aportació positiva és també la dels tècnics i professionals científics i intel·lectuals, amb una aportació del 61,9%. El dinamisme d'aquesta categoria es pot vincular amb al dinamisme del col·lectiu d'autònoms amb nivell de formació assolit d'estudis superiors. En aquest sentit, la categoria ocupacional de tècnic i professionals científics

podria capitalitzar bona part del conjunt de nous treballadors per compte propi amb nivell d'estudis assolits més elevats.

GRÀFIC 100. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS SEGONS OCUPACIÓ. CATALUNYA. 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

1.2.2.3. Evolució segons gènere

Per gènere, i respecte de l'any 2005, trobem unes 3.600 dones menys i uns 26.000 homes més. Aquesta evolució capgirava la tendència que s'havia constatat en el darrer informe des de l'any 2000 fins al 2004, període en el qual les dones que treballaven per compte propi augmentaven a una taxa més alta que els homes, i que en termes d'aportació equiparaven les seves aportacions al 50%.

Amb l'evolució que mostren les estimacions de 2005 i 2006, les dones haurien perdut terreny entre els autònoms situant-se en un 31,2% del total dels autònoms tot i que, per poc, encara no haurien arribat al pes que tenien l'any

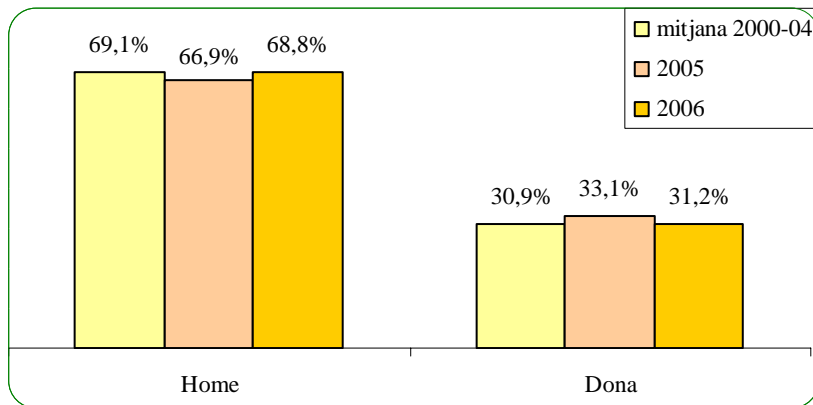
Les dones han disminuït dins del col·lectiu d'autònoms entre 2005 i 2006.

2000. A l'espera de confirmar aquest retrocés amb noves estimacions posteriors, l'anàlisi per gèneres de l'evolució del nombre d'autònoms per altres categories ens perfila una caiguda relativament generalitzada de les dones, que a la vegada resulta complicada de poder explicar.

En relació a l'edat, tal com s'analiza més endavant, la caiguda es produeix des dels 16 anys fins als 55, essent només la categoria de 55 anys o més la que té una progressió en el nombre de treballadores autònomes. En relació al nivell d'estudis, només aguanten el retrocés aquelles que tenen un nivell d'estudis assolit superior, atès que totes les Altres categories retrocedeixen en nombre de treballadores per compte propi. De fet, l'aportació de les dones amb estudis superiors és de fet molt positiva, si bé aquesta qüestió s'analiza més endavant. Per situació professional només augmenten les empresàries amb treballadors, atès que la resta de figures disminueixen, i especialment la d'empresària sense treballadors, que acaba explicant més del 100% de la caiguda. Per ocupacions, es detecta una caiguda estadísticament robusta per la categoria ocupacional "Treballadors de serveis de restauració, personals, protecció i venedors de comerços" i una pujada del 5,1% encara més intensa en termes absoluts, a la categoria de "Personal directiu". Tot i destacar la caiguda a la categoria de treballadors en serveis, aquesta resulta la més alta de totes però no la única, atès que també es detecta una pèrdua d'ocupades en quatre categories més, que van des del col·lectiu dels artesans i treballadors qualificats a les manufactures, fins al dels no qualificats passant pel col·lectiu de muntadors i operadors d'instal·lacions i maquinària. Per sectors o branques d'activitat no es pot afirmar absolutament res atesa la petita mostra que recolza les estimacions estadístiques a un nivell tant desagregat. Tanmateix però, les caigudes del sector industrial manufacturer i la dels serveis personals sobresurten, per la seva magnitud, per sobre de la resta. De fet l'explicació del fenomen de la caiguda de dones com a conseqüència d'una crisi sectorial, com ara per exemple el tèxtil i la confecció, on les dones hi han estat des de fa molt temps presents en petits tallers, obradors o a partir del treball domèstic, resulta, tot i que no contrastada, com a mínim interessant. Un altre element que caldria analitzar és també la incorporació de moltes dones immigrants al règim de seguretat social en qualitat d'autònomes i com a treballadores de la llar, un fenomen que tingué molta embranzida des del 2002 i que podria generar un flux invers a mesura que aquestes treballadores hagin cotitzat prou com per vincular-se legal i definitivament al mercat del treball assalariat.

GRÀFIC 101. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS SEGONS GÈNERE. CATALUNYA. MITJANA 2000-2004 I 2005-2006.

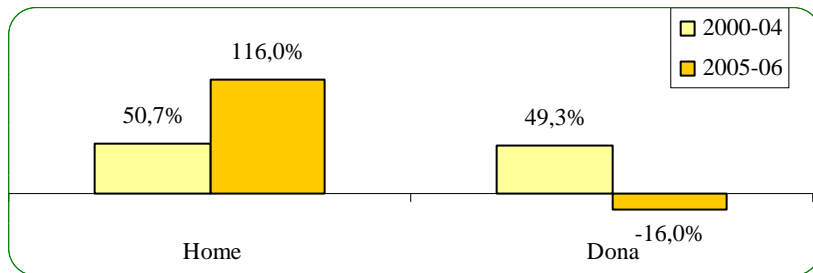
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 102. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS SEGONS GÈNERE. CATALUNYA. 2000-2004 I 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

1.2.2.4. Evolució segons edat

Per edats no trobem canvis significatius en la distribució del col·lectiu d'autònoms. El gruix més important del col·lectiu es troba a la franja central des dels 35 fins als 55 anys, on s'hi concentra gairebé la meitat dels autònoms; la resta es distribueixen equitativament entre els més joves de 35 anys i els més grans de 55 anys.

La distribució per edats no varia gaire, però les dones disminueixen per totes les edats tret d'aquelles més grans de 55 anys.

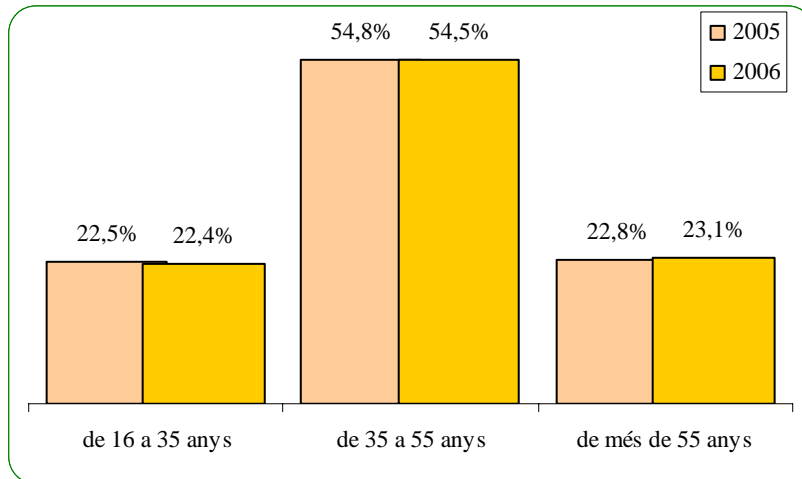
Les incorporacions en termes absoluts han estat força equitatives des del 2005 fins al 2006, si bé l'aportació més alta es produeix en el tram central, element que, atesa la seva intensitat, ajuda a reproduir la forta concentració del col·lectiu en aquest tram per bé que no és prou intens per intensificar-la. Els més joves mantenen l'aportació més baixa, i l'aportació dels més grans de 55 anys és lleugerament més intensa. Aquest guany net d'autònoms en la darrera franja d'edat és força probable que es trobi condicionat per la necessitat que apareix en alguns casos de completar el període de cotització, element que impulsa al col·lectiu de gent d'aquesta edat a entrar a treballar o cotitzar per aquesta figura.

De fet, quan desagreguem per sexes podem observar que són precisament el grup de gent de més de 55 anys els únics que augmenten la seva contribució en termes absoluts tant entre els homes autònoms com entre les dones entre l'any 2005 i l'any 2006.

Aquesta relació d'aportacions emfasitza el comportament divergent que han mostrat els autònoms en funció del seu gènere també per edats. Mentre que en el homes les aportacions han estat positives per tots els grups d'edat, en el col·lectiu de dones les aportacions, tal com s'avançava, només han estat positives per aquelles persones que tenen més de 55 anys. Aquest element descriu primerament una pèrdua neta de ocupades per compte propi que afecta de manera molt genèrica a tots els grups d'edats. Tampoc aquí, tal i com s'havia manifestat anteriorment, la caiguda entre les dones esdevé atribuïble a la característica de l'edat. De fet, la caiguda es reproduceix des dels 16 als 55 anys, i genera un augment del pes relatiu de les dones de més de 55 anys en el col·lectiu dels autònoms dones, element que indueix a pensar que són precisament aquest grup d'edats les úniques que han mantingut incentius clars per entrar o mantenir-se dins dels autònoms, ja sigui per necessitat de cotitzar o per necessitat de treballar.

GRÀFIC 103. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS SEGONS EDAT. CATALUNYA. 2005-2006.

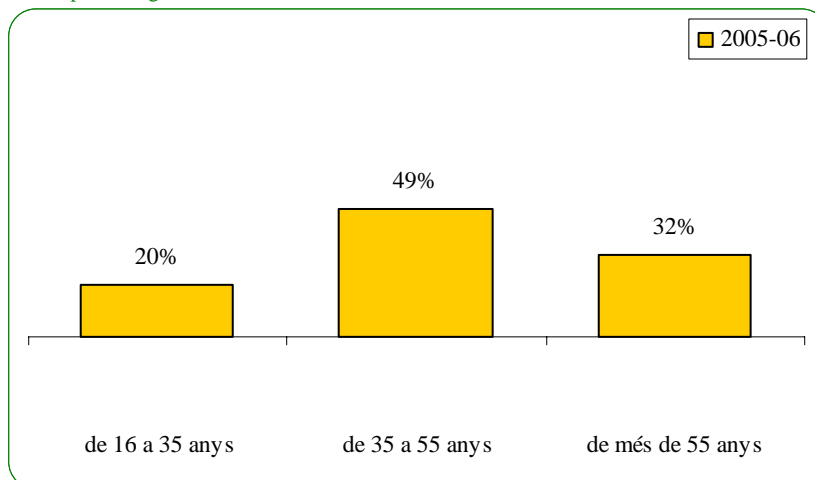
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 104. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS SEGONS EDAT. CATALUNYA. 2005-2006.

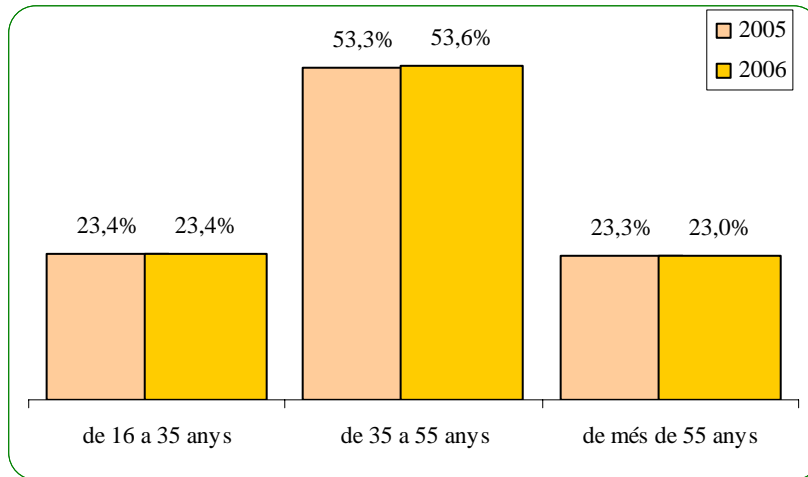
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 105. DISTRIBUCIÓ DELS HOMES TREBALLADORS AUTÒNOMS SEGONS EDAT. CATALUNYA. 2005-2006.

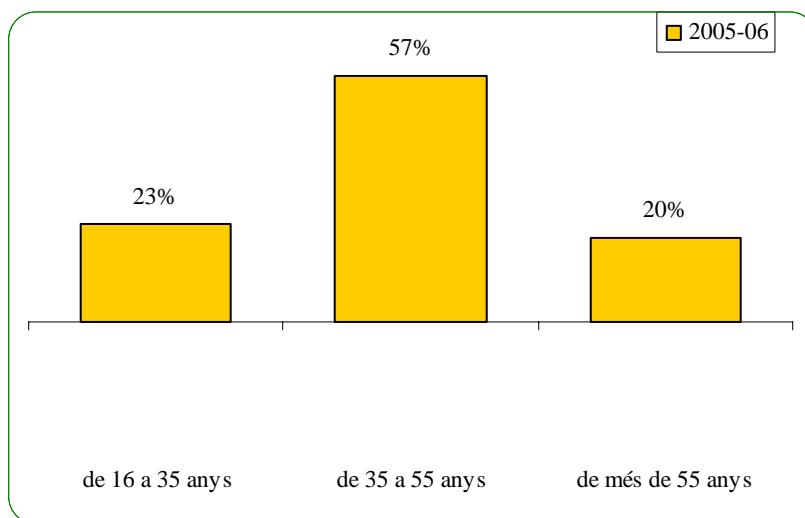
Unitats: percentatges

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 106. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS HOMES SEGONS EDAT. CATALUNYA. 2005-2006.

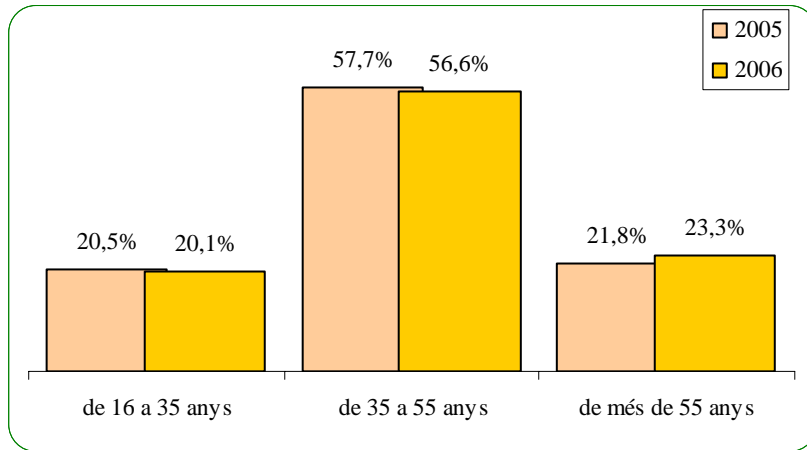
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 107. DISTRIBUCIÓ DE LES DONES TREBALLADORES AUTÒNOMES SEGONS EDAT. CATALUNYA. 2005-2006.

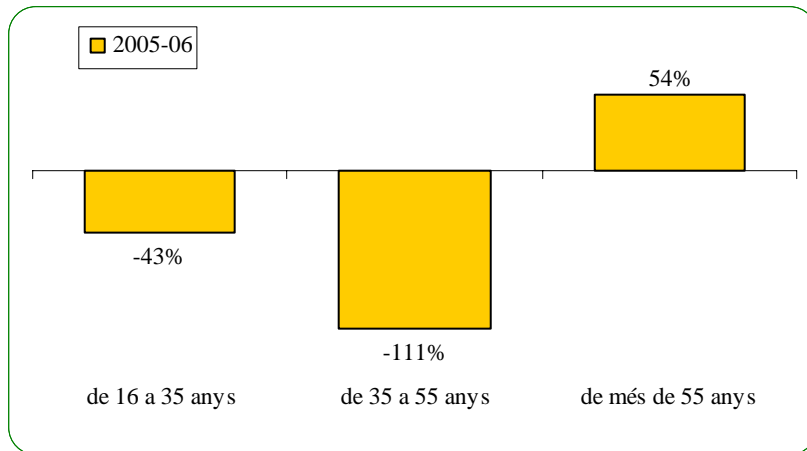
Unitats: percentatges

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 108. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS DONES SEGONS EDAT. CATALUNYA. 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA. (Sobre un creixement del -100%)

1.2.2.5. Evolució segons nivell de formació assolit

El canvis que es produeixen en la distribució dels autònoms segons nivell d'estudis assolits confirma la tendència que s'havia observat en el darrer informe sobre els autònoms presentat l'any passat; només perd pes el grup d'autònoms amb estudis assolits de primària, mentre que la resta guanyen pes en la distribució i aquest guany esdevé més intens a mesura que s'amplien els estudis assolits. A la taula no hi apareixen els autònoms sense estudis, atesa la seva minsa presència i la seva poca significativitat estadística.

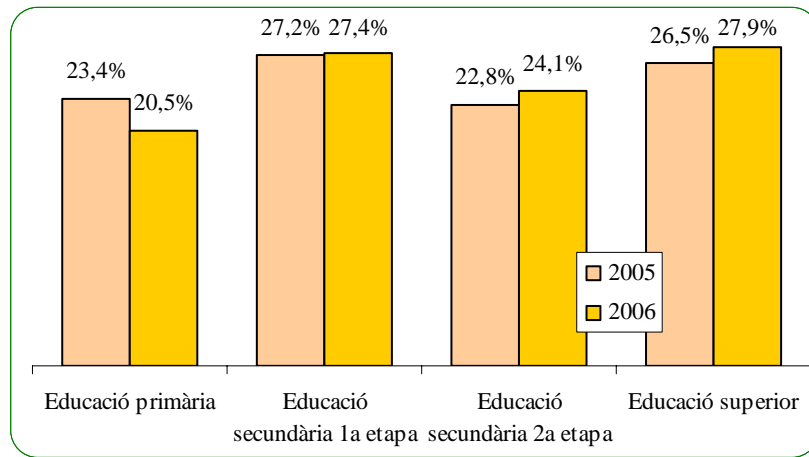
Aquest augment relatiu del pes dels autònoms amb majors nivells d'estudis assolits ha fet pujar sens dubte la mitjana de formació assolida del col·lectiu autònoms. Tot i això, cal advertir que la distribució de la població assalariada a Catalunya abasta nivells de participació més elevats pels col·lectius amb més formació; així, els assalariats amb estudis superiors representaven l'any 2006 el 33,8% del total d'assalariats, mentre que entre els autònoms aquesta proporció només abastava el 27,9%, després això si d'haver pujat significativament d'un any per l'altre (veure gràfic 109).

El gràfic 111 sintetitza les variacions de les distribucions i les mateixes distribucions l'any 2006 tant pels assalariats com pels autònoms. Si prestem atenció a les variacions en les distribucions, representades en columnes i punts percentuals, observem que tots els col·lectius mostren una disminució del pes d'aquelles persones amb un nivell de primària; tanmateix però, aquesta disminució abasta uns 2,8 pp en el cas dels autònoms mentre que pel cas dels assalariats només 1,9 pp i pel conjunt dels ocupats 2,1 pp. Per la resta de categories de nivells de formació assolits les variacions són positives quan fem referència a nivells de secundària en tots tres col·lectius, però divergeixen en intensitat, essent la variació menys intensa pel col·lectiu dels autònoms. Finalment, la variació en el grup d'estudis superiors és la que manifesta la divergència de comportament més destacable, atès que, tot i que el pes relatiu dels ocupats amb nivell d'estudis superior sigui més alt entre els assalariats que no pas entre els autònoms, el guany de pes relatiu entre els autònoms ha estat evident (1,5 pp) mentre que entre els assalariats aquests han perdut posicions relatives (0,8 pp).

Aquest comportament diferencial emfasitza altre cop la importància del treball per compte propi com a sortida laboral i professional per part del col·lectiu de persones amb estudis superiors, que cada cop pren més rellevància.

Continua augmentat la proporció d'autònoms amb estudis superiors, que augmenta molt intensament i més que entre els assalariats, on tot i això encara mantenen una participació relativa d'aquests més elevada.

GRÀFIC 109. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS SEGONS NIVELL DE FORMACIÓ ASSOLIT. CATALUNYA. 2005-2006.

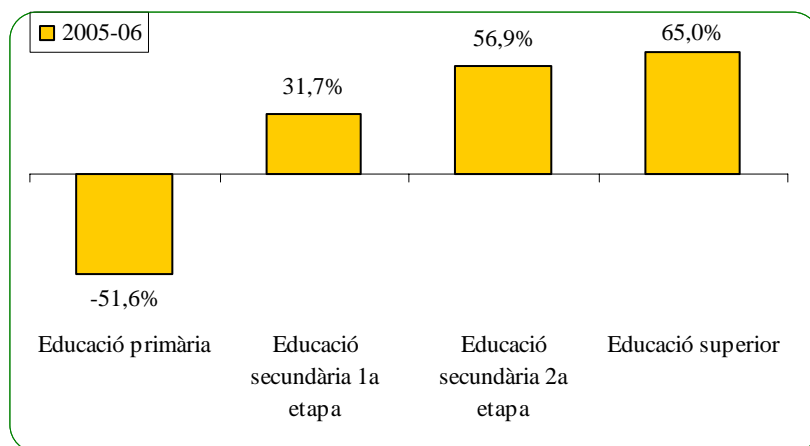

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 110. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS SEGONS NIVELL DE FORMACIÓ ASSOLIT. CATALUNYA. 2005-2006.

Unitats: percentatges.

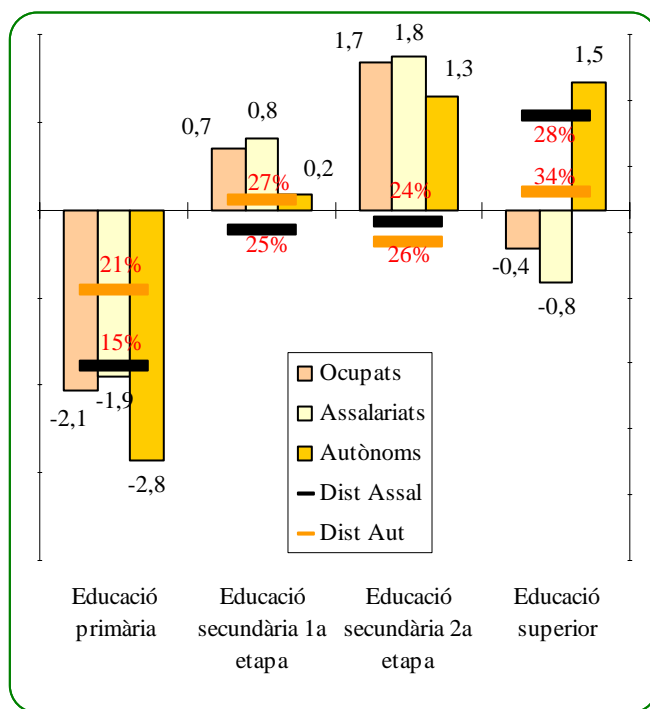

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

Un dels factors que podria influir en aquesta direcció podria ser l'excés d'oferta en el mercat de treball d'aquestes persones amb nivell d'estudis superiors. Alguns estudis han evidenciat darrerament aquesta possibilitat en la mesura en que les diferències en els guanys salarials s'han vist molt llimades aquests darrers anys respecte dels altres col·lectius amb nivells de formació inferiors.

GRÀFIC 111. VARIACIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ DELS OCUPATS, ASSALARIATS I AUTÒNOMS SEGONS NIVELLS D'ESTUDIS ASSO-LITS 2005-2006 I DISTRIBUCIÓ DELS AUTÒNOMS I ASSALARIATS PER CATEGORIES D'ESTUDIS ASSOLITS 2006. CATALUNYA

Unitats: variacions en punts percentuals i distribucions en percentatges

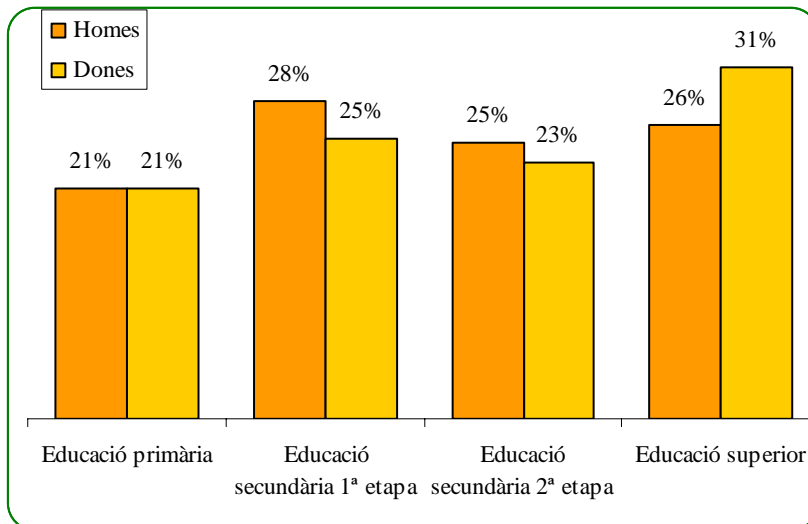

Font: Elaboració pròpia a partir de dades EPA

Si realment aquest fos el factor explicatiu, això deixaria entreveure un procés a partir del qual la sortida professional del col·lectiu seria precisament l'auto-ocupació, essent aquesta la via per on majoritàriament s'incorporen les persones amb nivells d'estudis superiors als processos de producció de l'economia catalana.

GRÀFIC 112. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS SEGONS NIVELL DE FORMACIÓ ASSOLIT I SEXE. CATALUNYA. 2005-2006.

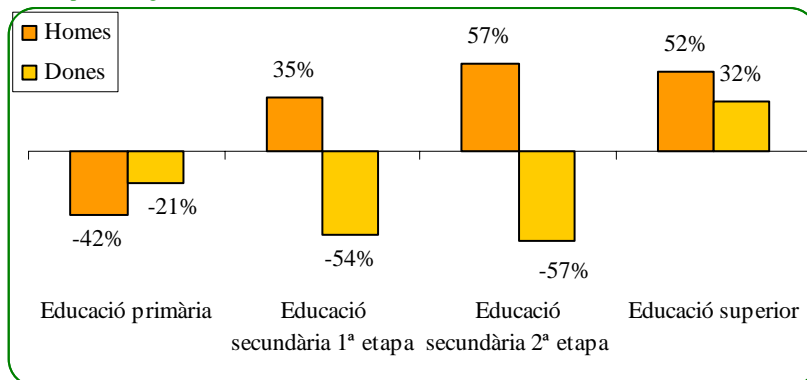
Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA.

GRÀFIC 113. APORTACIÓ AL CREIXEMENT TOTAL DELS AUTÒNOMS SEGONS NIVELL DE FORMACIÓ ASSOLIT. CATALUNYA. 2005-2006.

Unitats: percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades EPA. (l'aportació de les dones s'ha fet sobre -100%)

Aquesta realitzat observable pel col·lectiu de ocupats per compte propi coincidiria amb l'evolució de les ocupacions del col·lectiu, on els tècnics, intel·lectuals i científics es mostren més dinàmics, i també amb les evidències sectorials que s'han manifestat anteriorment, amb una incorporació molt intensa d'autònoms al sector de serveis a les empreses i immobiliàries, on els professionals liberals personificarien la figura de l'autònom amb estudis superiors. Per altra banda, el fet que el creixement de la demanda de serveis per part de les empreses pugui ser precisament el resultat d'un procés d'externalització de feines des de les empreses, això reforçaria l'enfocament a partir del qual la sortida professional del col·lectiu es desplaçaria progressivament des del mercat de treball fins al mercat de serveis.

Entre les dones autònoms només augmenten aquelles amb nivell d'estudis assolit superior..

Aquest comportament que s'ha descrit pel conjunt dels autònoms es reproduïx també quan es disgrega la informació no només per estudis assolits sinó també per sexes. El gràfic 113 mostra que la disminució del col·lectiu de dones autònomes, també en xifres absolutes, s'explica per la disminució de totes les dones amb nivells inferiors al d'estudis superiors. Només el col·lectiu de dones autònomes amb estudis superiors ha progressat des del 2005, essent per tant molt més evidents entre les dones els avantatges d'incorporar-se al sistema productiu per la via del treball per compte propi quan aquestes disposen d'estudis superiors. De fet, a partir de les distribucions per gènere del gràfic 112, es pot observar com el percentatge de dones amb estudis superiors és més elevat que no pas el dels homes entre els autònoms l'any 2006, si bé aquesta és una característica també del conjunt de la població ocupada femenina (39% amb nivell d'estudis superiors) element que configura una població ocupada femenina amb un nivell d'estudis assolits de mitjana molt més alt que la de la població ocupada masculina.

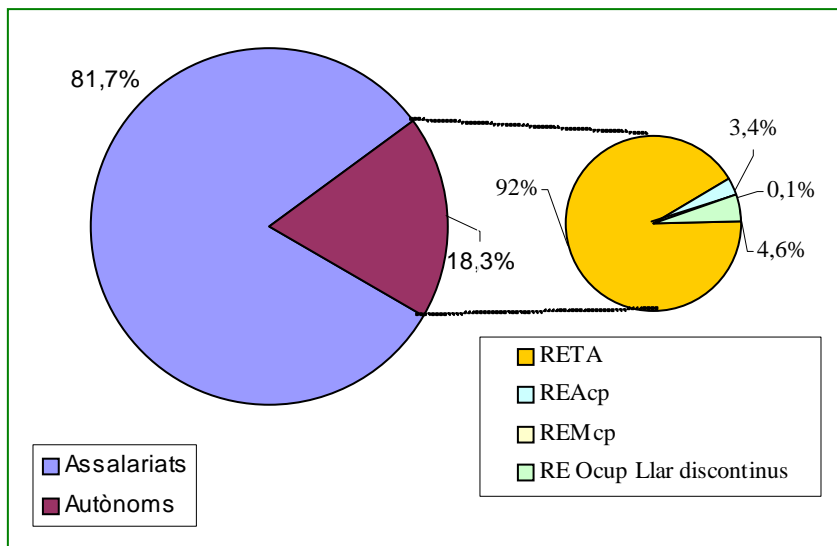
1.3. ANÀLISI DEL NOMBRE DE TREBALLADORS AUTÒNOMS REGISTRATS A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS TIPOLOGIES I SECTORS A CATALUNYA

Atesa l'heterogeneïtat de realitats diverses que engloba el concepte d'autònom resulta útil emprar més d'una font estadística per tal de perfilar la realitat del col·lectiu. El present epígraf analitza la situació del treball autònom emprant dades de persones que cotitzen a la Seguretat Social. L'objectiu doncs d'aquest apartat és complementar-se amb l'anàlisi de les dades d'ocupats per compte propi estimades a partir de l'EPA i treballades anteriorment.

Primerament cal advertir que entre les estimacions EPA i els registres de la Seguretat Social (SS), les divergències entre una i altra font són profundes. El total d'autònoms registrats a Catalunya a finals del 2006 abasta un total de 611.554 persones, considerant únicament aquelles que cotitzen pel Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA), 562.057 persones, aquells que cotitzen pel Règim Espacial Agrari i que treballen per compte propi (REA), 20.501 persones, aquells que també treballen per compte propi i ho fan pel Règim Espacial de Treballadors del Mar (REM), 651, i finalment aquelles persones que cotitzen pel Règim Espacial d'Ocupats de la Llar (RE Ocupats Llar) i ho fan de manera discontinua, que sumaven un total de 28.345 persones. Òbviament, els 611.554 registres atribuïbles a treballadors que treballen per compte propi disten dels 590.472 autònoms estimats a Catalunya l'any 2006 a l'EPA. En total, una quantitat d'autònoms que oscil·la entre el 17,3% o el 18,3% del total dels ocupats segons si es mesuren per les dades estimades EPA o pels registres de la SS. I és que de fet, les dues fonts estadístiques disten molt en termes metodològics. La EPA és una estimació estadística de la realitat sociolaboral, mentre que els registres depenen de la voluntat o la obligatorietat de donar-se d'alta al sistema públic de pensions. En el cas de l'EPA, l'enquesta recull només l'activitat laboral principal del treballador, mentre que els registres registren qualsevol alta al sistema de la SS, incloent tots aquells casos en que la seva pluriactivitat deriva en múltiples altes per persones. El gràfic 114 mostra la proporció de registres a la SS atribuïbles a treballadors per compte propi. El 18,3% d'autònoms es compon a la vegada per un 92% de cotitzants al RETA, majoritaris, un 4,6% de cotitzants al RE Ocupats Llars, un 3,4 al REA i finalment un 0,1 al REM.

GRÀFIC 114. AFILIATS A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS SI ES CONSIDEREN ASSALARIATS O AUTÒNOMS I DISTRIBUCIÓ DELS DARRERS PER RÈGIM DE COTITZACIÓ. CATALUNYA, 2006

Unitats: percentatges

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

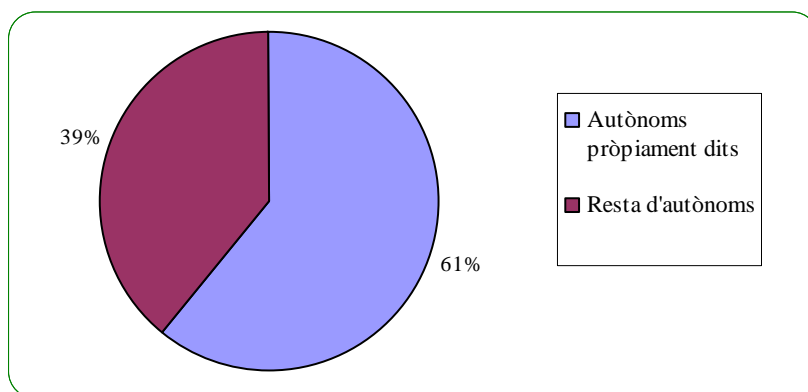
Atesa l'heterogeneïtat de realitats personals diverses que trobem al darrera del col·lectiu d'autònoms, els serveis estadístics del ministeri depuren els registres agafant només els autònoms pròpiament dits. El concepte que s'empra és el d'aquells afiliats a algun dels règims de la SS per compte propi i que no es troben integrats en cap societat mercantil, cooperativa ni en cap tipus d'entitat societària; també se n'exclouen els que figuren com a col·laboradors familiars o els que es troben registrats en algun col·lectiu especial de treballadors. El conjunt dels autònoms pròpiament dita abasta a Catalunya, a finals del 2006 unes 372.213 persones, un 60,1% del conjunt d'afiliats per compte propi. Per contraposició a les dades estimades per la EPA, aquesta classificació deixa fora bona part dels empresaris amb assalariats que treballen al capdavant d'una entitat societària, els cooperativistes i les ajudes familiars. Conceptualment, el col·lectiu dels autònoms pròpiament dits, que s'utilitza seguidament per tal de perfilar la naturalesa del treballador

Sobre el total d'afiliats, el 18,3% són considerats treballadors per compte propi. Dins del col·lectiu el 91% cotitza al RETA, el 4,6% al RE d'Ocupats de la Llar, i la resta, dedicats a activitats primàries, al REA i al REM.

autònom, recolliria una gran part d'aquells autònoms que a la EPA apareixien com a empresaris sense treballadors i una part més o menys important d'aquells que apareixien com a empresaris amb treballadors.

GRÀFIC 115. PROPORCIÓ D'AFILIATS QUE S'ACULLEN AL PERFIL D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DIT SOBRE EL COL·LECTIU TOTAL D'AFILIATS PER COMPTE PROPÍ. CATALUNYA 2006.

Unitats percentatges

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

Dels 372 milers d'autònoms pròpiament dits afiliats a la SS passem als 368 milers d'autònoms empresaris i sense assalariats estimats per l'EPA. Tot i que les dades EPA són mitjanes anuals, i els registres són a finals d'any les xifres entren dins del que s'espera, en tant i en quant, tot i que per poc, el nombre d'empresaris sense assalariats estimats per EPA és inferior al nombre d'autònoms pròpiament dits afiliats a la SS.

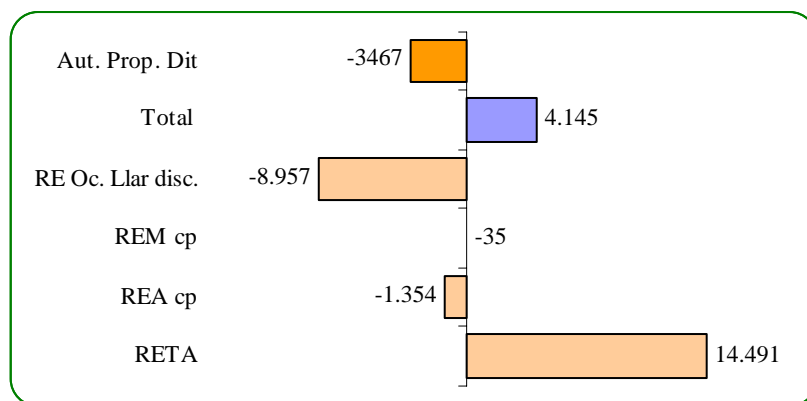
En termes de variacions, el nombre total d'autònoms afiliats a la Seguretat Social augmenta un 0,7% entre el 2005 i el 2006, amb un total de 4.145 nous afiliats. Per contra, els autònoms pròpiament dits disminueixen en 3.467 afiliats, una disminució del 0,9%. Quan analitzem el lleuger augment dels afiliats que treballen per compte propi (veure gràfic 116), s'observa que només augmenten entre el 2005 i el 2006 els afiliats al RETA, mentre que cauen les

Els autònoms pròpiament dits, que no estan al capdavant de cap empresa societària, ni treballen en una cooperativa i com a ajudes familiars representen el 61% del total dels autònoms.

afiliacions a la resta de règims, especialment al Règim Especial d'Ocupats de la Llar discontinus.

GRÀFIC 116. VARIACIÓ DELS TREBALLADORS PER COMPTE PROPI AFILIATS A LA SEGURETAT SOCIAL PER RÈGIMS I TIPOLOGIES. CATALUNYA, 2005-2006

Unitats: persones

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

Creix el conjunt dels autònoms afiliats en 4145 persones, però baixa el col·lectiu d'autònoms pròpiament dits.

De fet, les noves incorporacions des del 2005 fins al 2006 al col·lectiu d'autònoms, segons estimacions EPA, tal i com s'ha vist es concentren en les figures de l'empresari amb i sense assalariats que es reparteixen equitativament les noves incorporacions. Això fa que continuï augmentant el pes dels autònoms amb assalariats. El fet que amb dades de la SS, els autònoms totals augmentin però els autònoms pròpiament dits disminueixin, es pot entendre si es té en compte precisament aquest increment persistent dels autònoms amb assalariats que ens mostren les estimacions EPA, i només sempre i quant la propensió a crear empreses societàries per part dels autònoms amb assalariats fos més alta que la dels autònoms sense assalariats. Aquest fet evidenciaria un canvi també en la composició del col·lectiu d'afiliats a la Seguretat Social essent cada cop més importants en termes relatius aquells autònoms amb assalariats al capdavant d'empreses societàries, sempre donant per bones les estimacions EPA que ens mostren una variació molt reduïda tant de les ajudes familiars com dels cooperativistes.

Fet aquest petit exercici de comparació entre les dues fonts, a la vegada que estipulada la naturalesa de la variable afiliats autònoms pròpiament dits passem a continuació a analitzar les característiques d'aquest col·lectiu segons les dades de registres a la Seguretat Social.

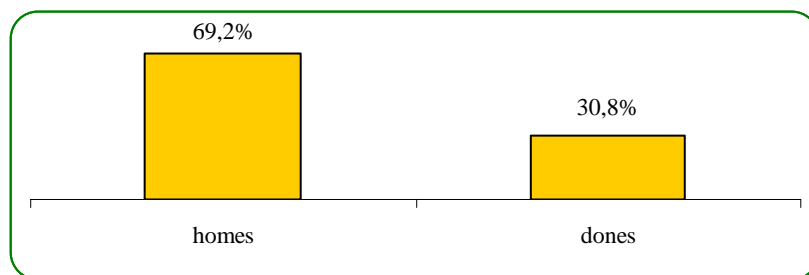
1.3.1. Distribució i variació dels autònoms registrats a la Seguretat Social a Catalunya per tipologies i sectors.

Del conjunt d'autònoms pròpiament dits afiliats a la SS el 69,2% són homes i el 30,8% són dones. Aquesta distribució coincideix de manera molt estreta amb la distribució del conjunt total d'autònoms feta a partir de l'EPA, que donava un percentatge de dones del 31,2% per al 2006, només 0,4 punts percentuals per sobre.

Les dones afiliades com a autònomes representen un 30,8% i han disminuït en termes relatius des de l'any anterior.

GRÀFIC 117. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS SEXE. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

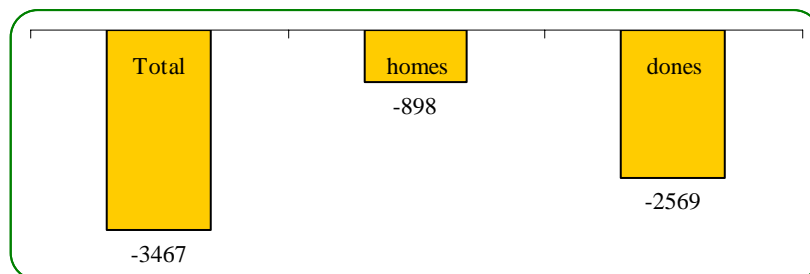

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 118. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS SEXE. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

Quant entrem a analitzar el col·lectiu en termes d'aportacions, la diferència més important que evidencien les dues fonts estadístiques (EPA i SS) radica en el fet que el col·lectiu d'autònoms pròpiament dits cau en 3.467 persones afiliades, mentre que el col·lectiu total d'autònoms pujava segons les estimacions de l'EPA. Aquesta caiguda, tal i com s'apuntava, es podria entendre sota la hipòtesi d'una caiguda dels treballadors per compte propi al capdavant d'una empresa com a treballadors individuals amb un augment dels empresaris al capdavant d'una empresa societària amb i sense assalariats. Per altra banda, tot i que la contribució neta en termes d'afiliats és negativa tant pels homes com per les dones, la caiguda més alta de les dones també apuntaria un cert paral·lelisme en termes relatius entre els resultats de les dues fonts estadístiques, atès que es visualitza una caiguda en termes tant absoluts com també relatius en el col·lectiu de dones autònomes estimades per l'EPA.

Per grans sectors d'activitat el còmput dels afiliats mostra una distribució també molt similar a la del col·lectiu d'autònoms que ens donava l'EPA. Només la Indústria i els serveis difereixen significativament en la distribució element que es podria explicar per una possible presència més alta d'empresaris amb empreses societàries i de col·lectivistes en el sector industrial que no pas al sector serveis, on la figura de l'autònom pròpiament dit hi podria tenir un paper més preponderant. De fet, el percentatge d'autònoms als sectors primari i de la construcció no difereix en més de 0,2 pp en cap dels dos sectors entre les dues fonts estadístiques, la indústria mostra una impor-

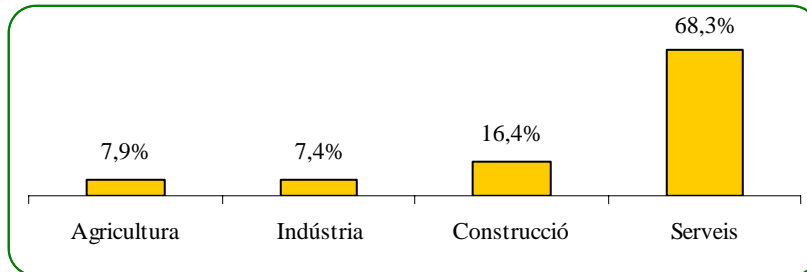
tància relativa 5,2 pp menor en el cas dels afiliats i els serveis una importància relativa de 5,2 pp més alta.

En termes d'incorporacions marginals el comportament és però diferent, atès que només augmenta en termes nets el nombre d'afiliats al sector de la construcció, mentre que en el cas de les estimacions EPA les aportacions tant del sector primari com dels serveis són positives, especialment l'aportació als serveis que és la més alta de tots els sectors. En el cas del sector industrial, ambdues fonts mostren caigudes quan es compara la diferència entre les persones ocupades per compte propi l'any 2005 i l'any 2006, un comportament que es repeteix, segons dades EPA, des de fa ja uns quants anys.

En termes nets només augmenta el nombre d'afiliats autònoms al sector de la construcció

GRÀFIC 119. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS SECTOR. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

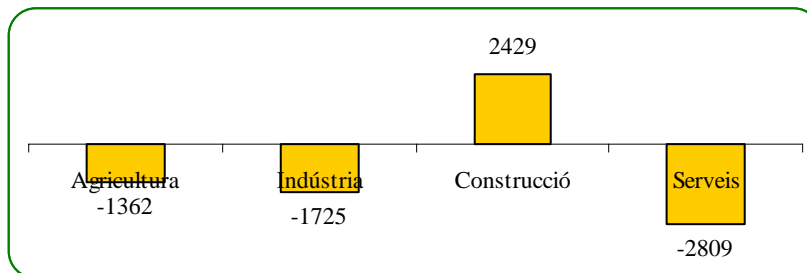

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 120. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS SECTOR. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

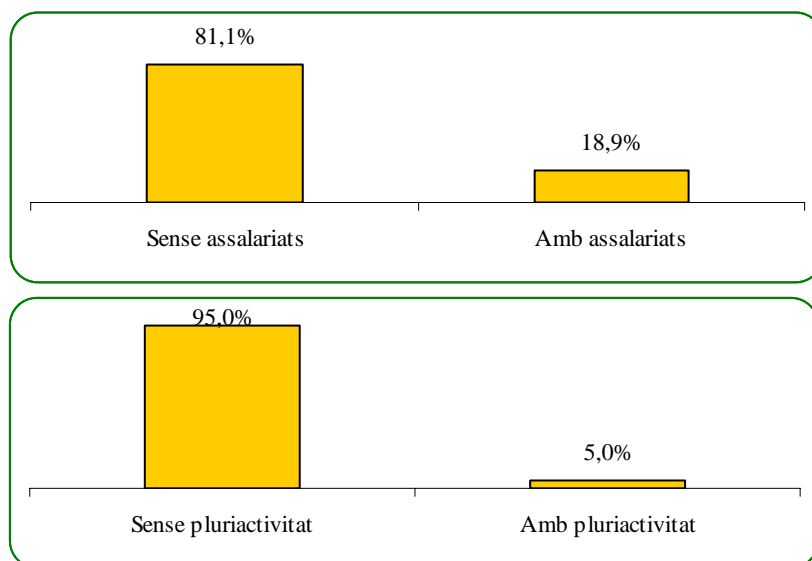

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 121. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS SITUACIÓ PROFESSIONAL. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

La distribució dels autònoms pròpiament dits entre aquells que tenen assalariats al seu càrrec i aquells que no ens pot ajudar a interpretar la magnitud del biaix entre les dues fonts estadístiques. Sense comptar els cooperativistes i les ajudes familiars els empresaris amb assalariats suposaven, segons estimacions EPA, el 33,3% del conjunt total d'autònoms; amb les dades d'autònoms pròpiament dits aquest percentatge baixa fins al 18,9%, element que configura un perfil al col·lectiu d'autònoms pròpiament dits més pròxim al del empresari sense assalariats, i que permet interpretar que el col·lectiu d'empresaris no compresos entre els autònoms pròpiament dits hauria de mostrar una propensió més alta a trobar-se al càrrec d'assalariats. Tot i les divergències entre una i altra estimació, i malgrat que en aquest cas baixen tant els autònoms amb assalariats com aquells que no en disposen, les dades sobre afiliats si que mostren en termes relatius un creixement de la importància relativa del col·lectiu d'autònoms amb assalariats, atès que baixen menys que no pas la resta, element que es configura com un punt més en comú amb les

Un 18,9% dels autònoms pròpiament dits tenen assalariats al seu càrrec, i un 5% tenen cotitzen per més d'una feina.

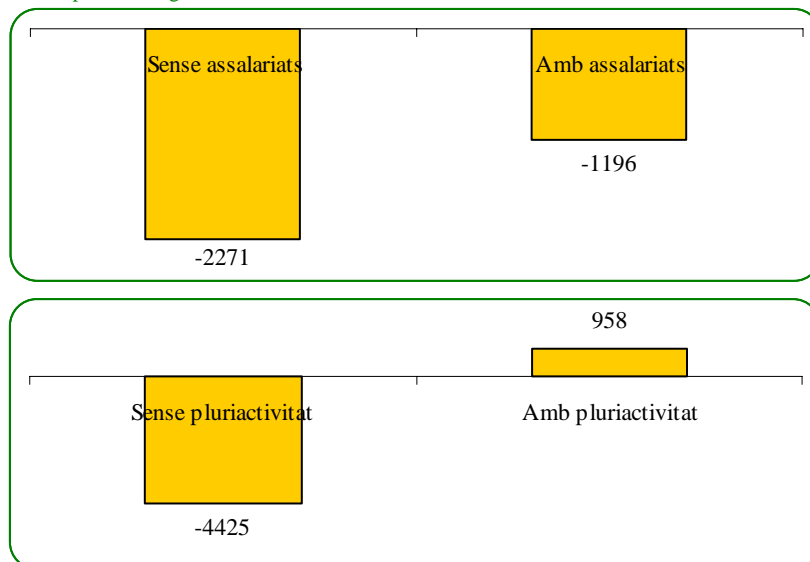
estimacions EPA, ja que malgrat que pel 2006 les variacions són pràcticament iguals, les aportacions més altes del col·lectiu d'empresaris amb assalariats s'han repetit al llarg dels darrers anys i en qualsevol cas, l'aportació fa pujar la seva importància relativa dins del total del col·lectiu.

Un tret que cal destacar de l'explotació del nombre d'afiliats és també la tendència creixent que mostra la pluriactivitat. Aquesta és una dada que no apareix entre les estimacions EPA, atès que allí es fa referència només de l'ocupació principal, element que possiblement pugui distorsionar també els resultats de les dues fonts estadístiques. La pluriactivitat, tot i que encara es mostra poc estesa entre els autònoms, ha crescut en termes absoluts i relatius l'any 2006, un fet que evidencia la presència de cada cop més persones que cotitzen per més d'un règim, RETA i règim general per exemple.

El percentatge d'autònoms afiliats amb pluriactivitat, ha augmentat del 2005 al 2006.

GRÀFIC 122. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS SITUACIÓ PROFESSIONAL. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

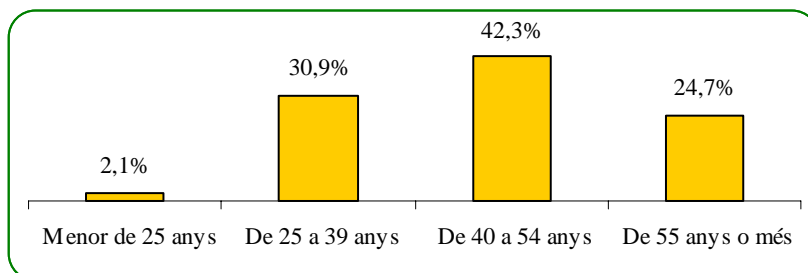

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 123. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS EDAT. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

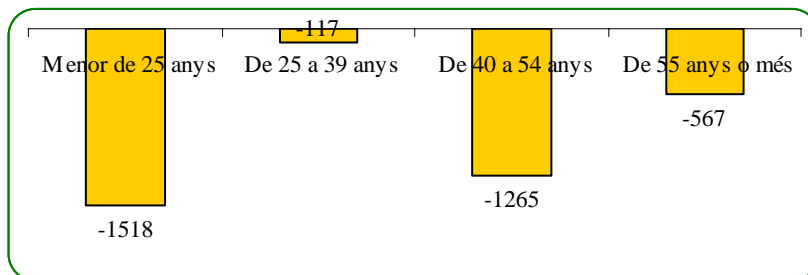

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 124. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS EDAT. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

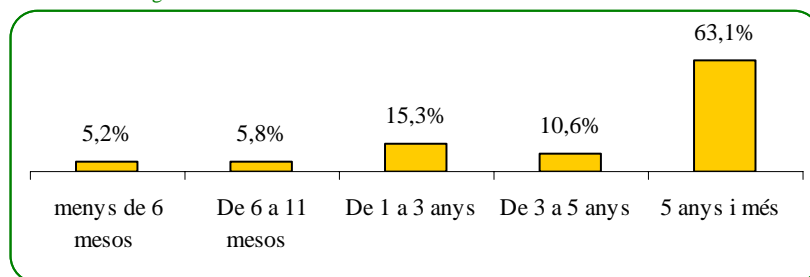
En relació amb l'edat, la proporció més alta d'autònoms pròpiament dits es concentra en el tram d'edat entre els 40 i els 54 anys. Aquesta distribució, tot i que no coincideixen exactament els trams, es mostra també a primer cop d'ull força concordant amb la distribució per edats que resultava de les estimacions EPA. Tot i això, les aportacions negatives per tots els grups d'edat

Els autònoms afiliats són majoritàriament de més de 40 anys.

no es reproduïx pel cas de les estimacions EPA, on augmenta en termes nets el nombre d'autònoms per tots els grups d'edat.

GRÀFIC 125. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS ANTIGUITAT EN EL NEGOCI. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

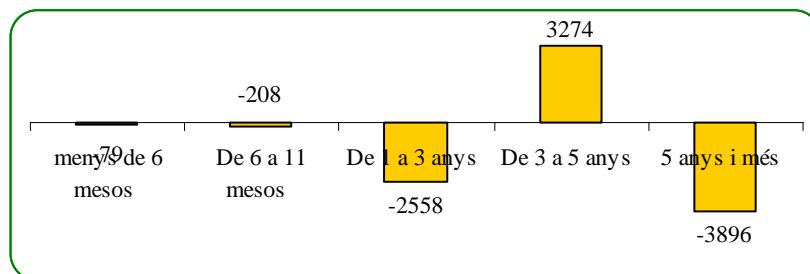
Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 126. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS ANTIGUITAT EN EL NEGOCI. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

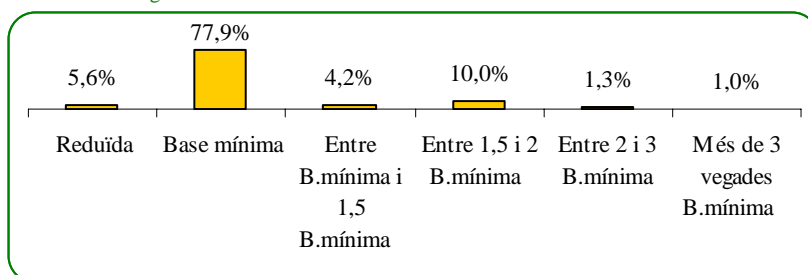
1) Dades a 31 de desembre

Majoritàriament disposen de més de 5 anys d'experiència en el negoci.

Les dades del gràfic 135 evidencien que el col·lectiu d'autònoms amb 5 anys o més d'experiència en el negoci són majoritaris, atès que representen un 63,1% del total d'autònoms. Tot i la experiència majoritària del col·lectiu, la presència d'un 36,9% d'autònoms amb menys de 5 anys d'experiència mostra també una rotació elevada i l'existència d'un percentatge elevat de negocis incipients.

GRÀFIC 127. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS BASE DE COTITZACIÓ. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

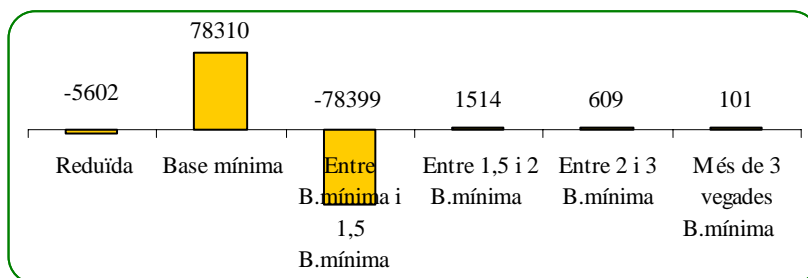

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 128. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEGURETAT SOCIAL SEGONS BASE DE COTITZACIÓ. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

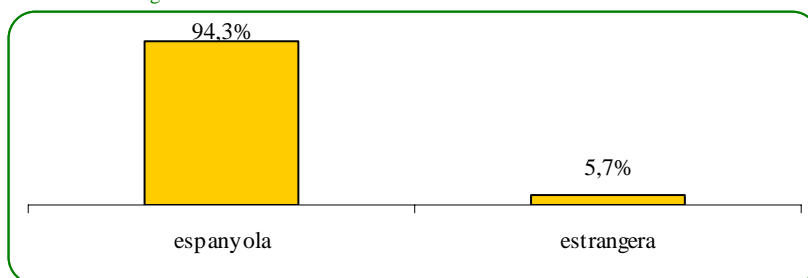
1) Dades a 31 de desembre

Quan fem referència a la cotització, es confirma que els autònoms tendeixen a cotitzar tots per la base mínima (78%). Al marge del grup majoritari d'autònoms pròpiament dits que cotitzen per la base mínima, trobem poc més del 15% del col·lectiu que cotitza per una base més alta, essent entre aquests majoritaris aquells que ho fan per una quantitat d'entre el 50 i el 100% més alta que la base mínima.

El 77,9% dels autònoms cotitza per la base mínima, i aquesta proporció ha augmentat aquest darrer any.

GRÀFIC 129. DISTRIBUCIÓ D'AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS NACIONALITAT. CATALUNYA 2006¹

Unitats: Percentatges.

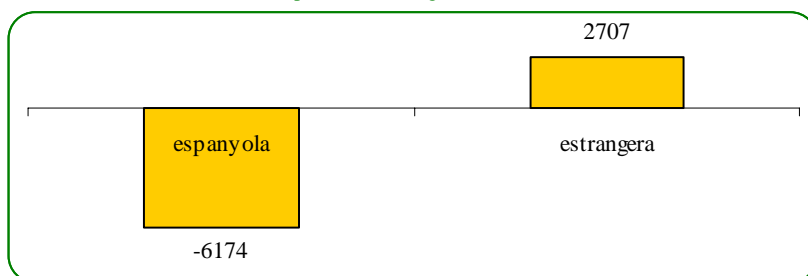
Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

GRÀFIC 130. VARIACIÓ DELS AUTÒNOMS PRÒPIAMENT DITS D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL SEGONS NACIONALITAT. CATALUNYA 2005-2006¹

Unitats: persones registrades.

Font: Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Seguretat Social.

1) Dades a 31 de desembre

Finalment, observem que la presència d'afiliats de nacionalitat estrangera entre el col·lectiu d'autònoms pròpiament dits abasta quasi el 6%, una proporció que ha pujat atesa la incorporació d'afiliats de nacionalitat estrangera positiva en termes nets aquest darrer any i la caiguda d'afiliats de nacionalitat espanyola. En aquest sentit es fa palesa la importància cada cop més gran que pren el col·lectiu d'immigrants entre el conjunt de treballadors per compte propi a Catalunya, un tret que darrerament han emfasitzat diversos estudis.

Per concloure, podem dir que el perfil característic del col·lectiu d'autònoms pròpiament dits afiliats a la SS és el d'un home, d'edat compresa entre els 40 i els 54 anys, que treballa al sector serveis, de nacionalitat espanyola, amb més de 5 anys d'experiència desenvolupant el negoci i que cotitza per la base mínima. En essència, aquest perfil no difereix, en allò que resulta comparable, amb el perfil que resultava de l'anàlisi de les dades EPA, ja que també hi eren majoritaris els homes, d'edat mitjana i que treballen al sector serveis.

Tot i representar només el 5,7% del total d'autònoms pròpiament dits afiliats, els estrangers són un col·lectiu que augmenta en termes relatius des del 2005.

1.4. LA PROTECCIÓ SOCIAL DELS TREBALLADORS AUTÒNOMS

1.4.1. Evolució de la situació d'afiliats en alta per règims de la Seguretat Social

En aquest apartat s'analitzen les dades relatives als treballadors afiliats en alta als règims del sistema de Seguretat Social que inclouen treballadors per compte propi i es posen en relació amb les dades relatives a l'evolució de l'afiliació en la resta de règims.

L'any 2006 la mitjana anual d'afiliats al Règim especial de treballadors autònoms (RETA) a Catalunya és de 562.057, fet que representa un augment del 2,6% respecte l'any anterior, mantenint-se la desacceleració del creixement que registra aquest règim d'ençà de l'any 2005. A Espanya l'augment és del 2,9% i el total d'afiliats en aquest règim és de 3.052.286, on també es desaccelera el creixement d'ençà del 2005.

Es manté la desacceleració del creixement de la mitjana anual d'afiliats al RETA a Catalunya, que el 2006 creix un 2,6%.

Per contra, tant els afiliats al Règim especial agrari (REA) per compte propi com els afiliats al Règim especial de treballadors del mar (REM) per compte propi disminueixen, en ambdós casos en un percentatge més gran a Catalunya

(-6,2% el REA i -4,5% el REM) que a Espanya (-4,5% el REA i -3% el REM). En ambdós règims es mantenen les tendències de caiguda de l'afiliació del període 2000-2005, tant a Catalunya com a Espanya.

En relació amb la resta de règims en que s'estructura el sistema de Seguretat Social, la taula següent exposa la distribució per règims del total dels afiliats a Catalunya i a Espanya.

La taula mostra que l'evolució del total dels afiliats en alta al sistema de l Seguretat Social ha estat positiva tant a Catalunya (2,4%) com a Espanya (3,4%). Aquesta evolució positiva s'explica bàsicament gràcies als increments dels afiliats al Règim General i al RETA atès que, tant a Catalunya com a Espanya, el nombre d'afiliats a la resta de règims ha disminuït, amb l'excepció dels afiliats per compte aliè al REM a Catalunya, que experimenta un lleuger augment (0,3%). La disminució és especialment destacable al Règim especial d'empleats de la llar, que a Catalunya és del -20,5% pels treballadors continus i el -24% pels discontinus i a Espanya és del -16,6% pels treballadors continus i el -19,6% pels discontinus.

TAULA 161. EVOLUCIÓ DISTRIBUCIÓ PER RÈGIMS AFILIATS EN ALTA. CATALUNYA I ESPANYA. 2005-2006

	R General	RETA	RE Agrari		RE mar		RE Mineria i Carbó	RE Empleats de la llar		TOTAL
			C. Aliè	C. Propi	C. Aliè	C. Propi		Continus	Discontinus	
Catalunya										
2005	2.588.513	547.566	21.219	21.855	5.070	686	85	37.721	37.302	3.260.017
2006	2.672.908	562.057	19.001	20.501	5.084	651	82	29.975	28.345	3.338.604
Espanya										
2005	13.706.569	2.966.184	773.788	266.147	53.130	15.921	9.689	224.004	140.750	18.156.182
2006	14.338.759	3.052.886	747.351	254.112	52.573	15.444	9.000	186.930	113.204	18.770.259
tca 05-06										
Catalunya	3,3%	2,6%	-10,5%	-6,2%	0,3%	-5,1%	-3,5%	-20,5%	-24,0%	2,4%
Espanya	4,6%	2,9%	-3,4%	-4,5%	-1,0%	-3,0%	-7,1%	-16,6%	-19,6%	3,4%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

Nota: mitjanes anuals calculades en base a l'afiliació el darrer dia de cada mes.

Pel que fa al pes dels règims que incorporen treballadors per compte propi en el total dels afiliats a Catalunya, la taula següent mostra que el pes d'aquests règims és molt semblant que el pes que tenen a Espanya. Pot destacar-se els afiliats al RETA, que representen el 16,84% del total d'afiliats a Catalunya. El percentatge dels afiliats al REA per compte propi i del REM per compte propi és molt inferior, 0,61% i 0,02 % respectivament. A Espanya, el pes d'aquests règims sobre el total dels afiliats en alta és de 16,26%, 1,35% i 0,08%, respectivament.

TAULA 162. PES DE CADA RÈGIM SOBRE EL TOTAL DE L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL. CATALUNYA I ESPANYA. 2006. VARIACIÓ 2005-2006 DEL PERCENTATGE D'AFILIATS A CADA RÈGIM A CATALUNYA SOBRE ELS AFILIATS AL MATEIX RÈGIM EN EL TOTAL ESTATAL

	R. general	RETA	RE Agrari		RE mar		RE Minería i Carbó	RE Empleats de la llar		TOTAL
			C. aliè	C. propi	C. aliè	C. propi		Continus	Discontinus	
2006										
Catalunya	80,06%	16,84%	0,57%	0,61%	0,15%	0,02%	0,00%	0,90%	0,85%	100,00%
Espanya	76,39%	16,26%	3,98%	1,35%	0,28%	0,08%	0,05%	1,00%	0,60%	100,00%
Cat./Esp (2005)	18,9%	18,5%	2,7%	8,2%	9,5%	4,3%	0,9%	16,8%	26,5%	18,0%
Cat./Esp (2006)	18,6%	18,4%	2,5%	8,1%	9,7%	4,2%	0,9%	16,0%	25,0%	17,8%

Pel que fa al pes de l'afiliació a Catalunya sobre el total de l'afiliació a la Seguretat Social a Espanya, la taula anterior permet constatar que a Catalunya tots els règims que incorporen treballadors per compte propi disminueixen lleugerament el seu pes respecte del conjunt dels afiliats a Espanya en aquests règims com a conseqüència del menor creixement de la figura dels treballadors autònoms a Catalunya que a Espanya. La disminució, que en tots els casos és d'una dècima respecte el percentatge de l'any anterior, té com a resultat que els afiliats al RETA a Catalunya representin el 18,4% dels afiliats al RETA a Espanya. Pel que fa als dos règims restants, el percentatge anterior és del 8,1% i del 4,2% respectivament.

Els afiliats al RETA a Catalunya representen un 18,4% dels afiliats al RETA a Espanya.

Aquesta disminució s'observa també en el total dels afiliats, atès que es passa del 18% al 17,8%. Pel que fa a la resta de règims, la disminució del pes relatiu s'observa en tots els casos excepte en relació als afiliats al Règim especial de la mineria i el carbó, que no varia, i en relació amb els afiliats al REM per compte aliè a Catalunya, que representen el 9,7% del total dels afiliats per compte aliè a aquest règim en el conjunt d'Espanya, dues dècimes més que l'any anterior.

1.4.2. Evolució de les pensions contributives dels treballadors/es autònoms/es.

1.4.2.1. Pensionistes, segons tipus de pensió, sector d'activitat i règim d'afiliació a la Seguretat Social.

En aquest apartat s'analitzen les dades del Ministeri de Treball i Afers Socials (MTAS) relatives a les pensions contributives que han percebut els treballadors autònoms inclosos al RETA i al REA. Les dades de les pensions que perceben els treballadors afiliats al REM no distingeixen si es tracta de treballadors per compte propi o per compte aliè, raó per la qual no es tracten en aquest epígraf.

Les dades que s'analitzen corresponen a les pensions percebudes a 31 de desembre del 2006 i no inclouen, per tant, les pensions en fase de tramitació.

A 31 de desembre del 2006, a Catalunya es percebien 196.910 pensions contributives en el marc del RETA, un 2,5% més que el 2005, any en el qual també es va constatar l'augment del nombre de beneficiaris.

Les pensions percebudes en el marc del RETA representen un 13,4% del total de pensions percebudes a Catalunya a aquesta data, un percentatge similar a l'any anterior. En relació amb Espanya, representen un 19,4% de les pensions percebudes en el marc del RETA i un 2% respecte del total de pensions contributives reconegudes en el sistema de Seguretat Social.

Per tipus de pensió, del total de pensionistes del RETA, un 63,2% (124.486) perceben una pensió per jubilació, percentatge idèntic que l'any anterior. A continuació, es constata que un 26,3% dels beneficiaris perceben una pensió per viduïtat i un 7,9% una pensió per incapacitat permanent. Els percentatges de beneficiaris de pensions d'aquest règim que perceben una pensió per orfenesa o en favor de familiars són baixos, un 2,4% i un 0,04%.

Pel que fa a l'evolució dels beneficiaris en funció del tipus de pensió que reben, a la taula següent es constata que, excepte en les pensions en favor de familiars, el número de beneficiaris de tots els tipus de pensions contributives en el RETA ha augmentat. En l'àmbit d'Espanya, l'evolució és ascendent per tots els tipus de pensió.

Per gènere, es constata que la majoria dels beneficiaris són dones, un 59,2%, percentatge que s'explica bàsicament per les diferències que es constaten en relació amb les pensions de viduïtat (un 89,5% les perceben dones) i amb les pensions en favor de familiars (un 77% són dones). Aquestes diferències en funció del gènere es produeixen també en el nombre total de pensionistes a Catalunya.

Les pensions percebudes en el marc del RETA representen un 13,4% del total de pensions percebudes a Catalunya, un percentatge al de l'any anterior.

Un 63,2% del total de pensionistes del RETA a Catalunya perceben una pensió per jubilació.

TAULA 163. EVOLUCIÓ BENEFICIARIS PENSIONS CONTRIBUTIVES RETA.
CATALUNYA 2002-2006

Unitats: Pensions en vigor a 31 de desembre

	Incapacitat		Jubilació		Viduïtat	
	Núm.	Variació	Núm.	Variació	Núm.	Variació
2002	13.239	1,4	116.383	1,5	46.911	2,7
2003	13.664	3,2	117.699	1,1	48.160	2,7
2004	14.646	7,2	118.533	0,7	49.413	2,6
2005	14.830	1,3	121.566	2,6	50.805	2,8
2006	15.718	6,0	124.486	2,4	51.810	2,0
	Orfenesa		Favor Familiar		Total	
	Núm.	Variació	Núm.	Variació	Núm.	Variació
2002	4.555	10,4	99	2,1	181.187	2,0
2003	4.576	0,5	100	1,0	184.199	1,7
2004	4.669	2,0	98	-2,0	187.359	1,7
2005	4.752	1,8	95	-3,1	192.048	2,5
2006	4.804	1,1	92	-3,2	196.910	2,5

Font: MTAS

Pel que fa al REA per compte propi, a 31 de desembre del 2006 es computen 72.455 beneficiaris, que representen un 4,9% del total de pensionistes a Catalunya, un 9,1% dels beneficiaris del REA a Espanya i un 0,8% dels pensionistes de tot el sistema de Seguretat Social.

Per tipus de pensió, destaca que un 67,4% perceben una pensió per jubilació, un 28,5% una pensió per viduïtat i un 2,5% una pensió per incapacitat permanent.

En funció del gènere, en la mateixa línia que s'ha exposat pel RETA, la majoria de perceptors són dones, un 58,5%. Així, les dones són les principals beneficiàries de les pensions de viduïtat (un 87%), de les pensions en favor de familiars (un 87,9% són dones) i de les pensions d'orfenesa (un 50,2% són dones).

1.4.2.2. Pensió mitjana per règims d'afiliació a la Seguretat Social

L'import mitjà de les pensions contributives percebudes pels afiliats al RETA a Catalunya a 31 de desembre del 2006 és de 473,9 euros, un 5,9% més que l'any anterior i molt similar a l'import mitjà de la pensió que perceben la totalitat d'afiliats al RETA a Espanya, que és de 474,9 euros.

Malgrat l'increment que s'ha analitzat, l'import mitjà és inferior a l'import de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya que per al 2006 es fixa en 509,8 euros mensuals.¹⁵

D'altra banda, també és inferior a l'import mitjà de les pensions percebudes al conjunt del sistema de la Seguretat Social a Catalunya a 31 de desembre del 2006, que ascendeix a 667,7 euros mensuals.

Per tipus de pensió, l'import mitjà de les pensions de jubilació i d'incapacitat permanent percebudes per afiliats al RETA, 528,7 i 555,4 euros mensuals respectivament, superen l'import mitjà de les pensions percebudes en el RETA que s'acaba d'analitzar. Per contra, la resta de pensions tenen imports inferiors, 343,6 euros la de viduïtat, 196,9 euros la d'orfenesa i 324,5 euros la reconeguda en favor de familiars.

Es constata l'evolució ascendent experimentada per l'import dels diferents tipus de pensions percebuts pels beneficiaris afiliats al RETA els darrers anys.

Pel que fa a la distinció per gènere, es constata que les pensions de jubilació i d'incapacitat permanent percebudes pels homes són superiors a les que reben les dones. Així, l'import mitjà de la pensió per jubilació dels homes és de 609,7 euros i per les dones 446,6 euros. Pel que fa a l'import mitjà de la pensió d'incapacitat permanent, pels homes és de 589,7 euros i per les dones de 500,7 euros.

Per contra, les pensions de viduïtat, d'orfenesa i en favor de familiars que perceben les dones són superiors. Destaca, especialment, la pensió de viduïtat, l'import de la qual per les dones és de 494 euros i de 384,6 euros pels homes.

L'import mitjà de les pensions contributives dels afiliats al RETA a 31 de desembre del 2006 és de gairebé 474 euros, prop d'un 6% més que l'any anterior..

¹⁵ Disposició transitòria primera de la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic. DOGC núm. 4691 de 4.8.2006

Les diferències d'importts que s'acaben d'analitzar en funció del gènere es produeixen també en l'àmbit estatal.

TAULA 164. IMPORT PENSIONS CONTRIBUTIVES RETA I REA COMPTE PROPI. CATALUNYA I ESPANYA

Unitat: Euros

	INCAPACITAT			JUBILACIÓ		
Catalunya	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
RETA	589,7	500,7	555,4	609,7	446,6	528,7
AGRARI cp	427,4	401,9	419,8	496,5	412,1	456,5
Total sistema	893,9	593,9	760,6	914,5	503,8	741,7
Espanya	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
RETA	560,0	478,3	532,7	597,4	441,8	530,0
AGRARI cp	410,8	376,7	397,6	497,5	420,0	460,0
Total sistema	804,5	601,1	736,6	849,2	507,1	729,3
	VIDUÏTAT			ORFENESA		
Catalunya	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
RETA	293,7	349,4	343,6	197,5	196,3	196,9
AGRARI cp	255,6	317,8	310,3	278,3	283,8	281,1
Total sistema	372,1	494,0	485,0	288,9	291,2	290,1
Espanya	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
RETA	304,4	370,6	365,0	199,7	203,9	201,8
AGRARI cp	261,3	342,9	332,3	302,7	315,7	309,2
Total sistema	384,6	485,6	478,8	286,1	289,8	287,9
	FAVOR FAMILIARS			TOTAL		
Catalunya	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
RETA	315,2	327,2	324,5	573,1	405,7	473,9
AGRARI cp	312,0	342,2	338,5	469,8	369,9	411,3
Total sistema	372,0	370,3	370,7	871,8	503,0	667,7
Espanya	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
RETA	269,4	326,3	316,0	526,0	405,2	474,9
AGRARI cp	322,0	331,5	329,2	467,0	386,1	419,9
Total sistema	351,2	386,9	379,7	806,1	495,7	647,3

Font: MTAS

Pel que fa als pensionistes afiliats al REA per compte propi, l'import mitjà de la pensió és de 411,3 euros molt similar a l'import mitjà de la pensió que perceben la totalitat d'afiliats al REA per compte propi a Espanya, que és de 419,9 euros. Aquest import mitjà també és, com s'ha analitzat respecte del RETA, inferior a l'import de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya per al 2006.

Per tipus de pensió, l'import mitjà de les pensions de jubilació i d'incapacitat permanent percebudes per afiliats al REA, 456,5 euros i 419,8 euros respectivament, superen l'import mitjà del conjunt del REA. Per contra, igual que en el cas del RETA, la resta de pensions tenen imports inferiors, 310,3 euros la de viduïtat, 281,1 euros la d'orfenesa i 338,5 euros la reconeguda en favor de familiars.

Pel que fa a la distinció per gènere, s'arriba a la mateixa conclusió que en el cas del RETA, les pensions de jubilació i d'incapacitat permanent que reben els homes són superiors a les que reben les dones. Així, l'import mitjà de la pensió per jubilació dels homes és de 496,5 euros i per les dones 412,1 euros. Pel que fa a l'import mitjà de la pensió d'incapacitat permanent, pels homes és de 427,4 euros i per les dones de 401,9 euros.

Per contra, les pensions de viduïtat, d'orfenesa i en favor de familiars que perceben les dones són superiors. Destaca, també en aquest règim, la diferència dels imports que corresponen a la pensió de viduïtat, que per les dones és de 317,8 euros i pels homes és de 255,6 euros.

1.5. LES MESURES DE FOMENT DE L'ACTIVITAT EMPRENEDORA

1.5.1. Mesures de l'àmbit estatal

1.5.1.1. Capitalització de la prestació d'atur a Catalunya

L'any 2006 a Catalunya 24.983 beneficiaris de la prestació d'atur de nivell contribuïu n'han capitalitzat el seu cobrament, tal com s'aprecia en la taula següent. Aquesta dada representa un increment en termes absoluts del 45% respecte l'any anterior. A nivell estatal, l'increment ha estat menys intens que a Catalunya, en ser el 39,2%.

TAULA 165. BENEFICIARIS DE LA PRESTACIÓ D'ATUR DE NIVELL CONTRIBUTIU. ESPANYA I CATALUNYA 2001-2005

Unitats: nombre de beneficiaris i percentatges.

		2005	2006	Var. 05 / 06
Espanya	Beneficiaris totals	687.033	718.621	4,6
	Beneficiaris que han capitalitzat	90.468	125.944	39,2
	Percentatge de beneficiaris que han capitalitzat sobre el total	13,2	17,5	33,1
Catalunya	Beneficiaris totals	133.043	136.413	2,5
	Beneficiaris que han capitalitzat	17.226	24.983	45,0
	Percentatge de beneficiaris que han capitalitzat sobre el total	12,9	18,3	41,4

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal.

Tal com es va constatar en l'Informe sobre la situació dels treballadors autònoms de l'any 2005, des de l'any 2001 el pes dels beneficiaris de la prestació d'atur de nivell contributiu que han capitalitzat el seu cobrament sobre el total de beneficiaris d'aquesta prestació presenta una tendència creixent. L'any 2006, a Catalunya aquesta importància relativa registra un increment del 41,4%, en passar de representar el 12,9% l'any 2005 al 18,3% el 2006.

Aquest increment és més intens a Catalunya que a l'Estat (on el pes d'aquests beneficiaris sobre el total creix el 33,1%), de tal manera que l'any 2006 el percentatge de beneficiaris de la prestació d'atur que en capitalitzen el cobrament és superior a Catalunya si es compara amb les xifres estatals. En conseqüència, s'inverteix la situació descrita l'any anterior¹⁶: l'any 2006 a Catalunya hi ha una major tendència a capitalitzar la prestació d'atur que a l'Estat.

L'any 2006 es confirma la tendència creixent dels beneficiaris de la prestació d'atur a capitalitzar...

¹⁶ Informe sobre la situació dels treballadors autònoms a Catalunya. Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, 2005. Col·lecció Estudis i informes, núm. 14. P. 108.

TAULA 166. BENEFICIARIS DE LA PRESTACIÓ D'ATUR DE NIVELL CONTRIBUTIU PER TIPUS D'ACTIVITAT QUE CAPITALITZEN. ESPANYA I CATALUNYA 2005-2006

Unitats: nombre de beneficiaris i percentatges.

			2005	2006	Var. 05 / 06
Espanya	Tipus d'activitat	Autònoms	78.869	114.776	45,5
		Socis de cooperatives	3.260	3.380	3,7
		Socis de societats laborals	8.339	7.788	-6,6
	Total	90.468	125.944	39,2	
Catalunya	Tipus d'activitat	Autònoms	15.661	23.605	50,7
		Socis de cooperatives	591	625	5,8
		Socis de societats laborals	974	753	-22,7
	Total	17.226	24.983	45,0	

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal.

En la taula anterior s'observa que a Catalunya l'increment en termes absoluts del nombre de beneficiaris de la prestació d'atur que en capitalitzen el cobrament ha estat del 45,0%. En funció de l'activitat per la que es capitalitza, s'aprecia que aquest increment general és degut als beneficiaris que es constitueixen com a autònoms (que incrementen el 50, %) i dels socis de cooperatives (que augmenten el 5,8%), mentre que els que es constitueixen com a socis de societats laborals davallen significativament (el 22,7%).

Seguint la tendència detectada en l'Informe de l'any 2005, la importància relativa del nombre de beneficiaris de la prestació d'atur a Catalunya que capitalitzen el seu cobrament en relació amb el total estatal creix el 2006 respecte l'any anterior, en passar del 19,0% al 19,8%, tal com es constata en la taula següent. En funció del tipus d'activitat s'aprecia com aquesta importància relativa creix en el cas dels autònoms i dels socis de cooperatives mentre que en els socis de societats laborals davalla, en passar de representar l'11,7% al 9,7%.

L'increment de la capitalització de la prestació d'atur és degut a l'increment dels que es constitueixen com autònoms.

TAULA 167. PERCENTATGE DELS BENEFICIARIS DE LA CAPITALITZACIÓ DE LA PRESTACIÓ D'ATUR A CATALUNYA EN RELACIÓ AMB ESPANYA. 2005-2006

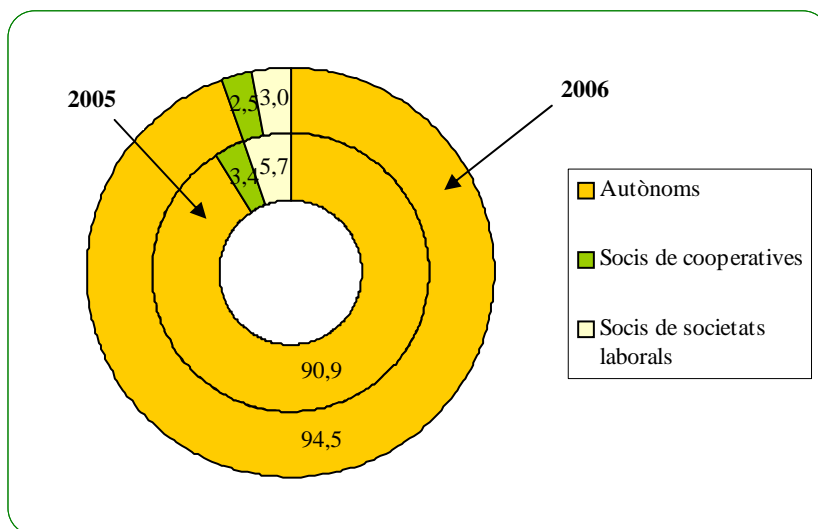
Unitats: percentatges.

		2005	2006	Var. 05 / 06
Tipus d'activitat	Autònoms	19,9	20,6	3,6
	Socis de cooperatives	18,1	18,5	2,0
	Socis de societats laborals	11,7	9,7	-17,2
Total		19,0	19,8	4,2

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal

D'altra banda i tal com s'observa en el gràfic següent, l'increment en termes absoluts del nombre de capitalitzacions per constituir-se com a autònoms provoca a la vegada que el pes d'aquesta activitat sobre el total de capitalitzacions en comparació amb el de les altres dues (constitució com a soci de cooperativa o de societat laboral) sigui cada vegada major, en tant que l'any 2005 els autònoms representaven el 90,9% i l'any 2006 el 94,5%.

GRÀFIC 131. DISTRIBUCIÓ DELS BENEFICIARIS DE LA CAPITALITZACIÓ DE LA PRESTACIÓ D'ATUR SEGONS TIPUS D'ACTIVITAT. CATALUNYA 2005-2006

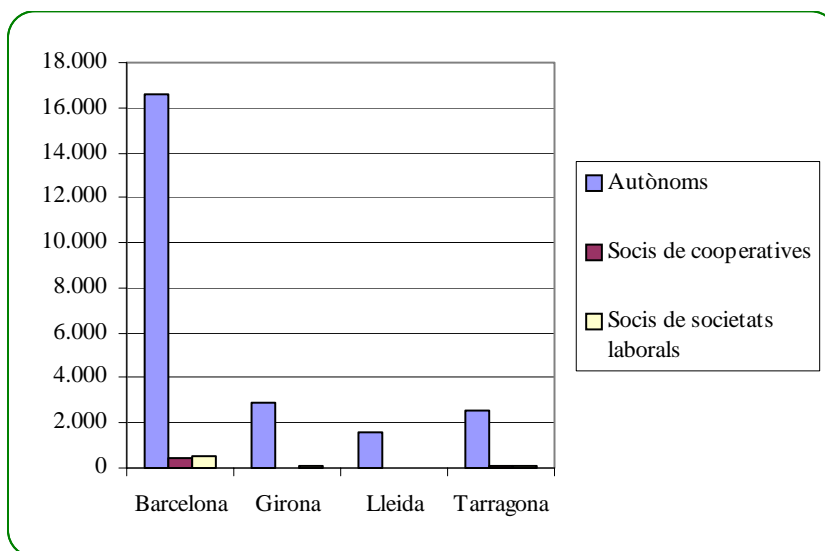

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal

L'any 2006 la distribució general no varia significativament en funció de la demarcació territorial. Únicament cal destacar que el pes dels beneficiaris de la capitalització que es constitueixen com autònoms a les demarcacions de Lleida, Tarragona i Girona és lleugerament superior al pes dels de Barcelona (95% en comparació amb el 94%), si bé aquesta darrera condiciona el comportament general, atès que concentra el 70,3% dels beneficiaris que s'han constituït com autònoms.

GRÀFIC 132. DISTRIBUCIÓ DELS BENEFICIARIS DE LA CAPITALITZACIÓ PER TIPUS D'ACTIVITAT I DEMARCACIÓ TERRITORIAL. CATALUNYA 2006

Unitats: nombre de beneficiaris.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal

La taula següent conté el nombre de beneficiaris de la capitalització de la prestació d'atur en funció del mode de capitalització, però cal tenir en compte que el total no coincideix amb el total analitzat fins ara, atès que part dels beneficiaris que capitalitzen la prestació de manera parcial també ho fan per al pagament de la cotització a la Seguretat Social¹⁷.

¹⁷ Tal com preveuen l'art. 228.3 de la Llei General de la Seguretat Social en la redacció donada per la Llei 45/2002, de 12 de desembre, i el Reial decret 1413/2005, de 25 de novembre.

TAULA 168. BENEFICIARIS SEGONS MODE DE CAPITALITZACIÓ I TIPUS D'ACTIVITAT PER LA QUE ES CAPITALITZA. CATALUNYA I ESPANYA, 2006

Unitats: nombre de beneficiaris.

			Mode de capitalització			
			Capit. total	Capit. parcial	Cotització a SS (1)	Total
Tipus d'activitat per la que es capitalitza	Autònoms	Cat.	14	6.876	21.361	28.251
		Esp.	70	36.033	102.293	138.396
	Socis cooperatives	Cat.	80	396	179	655
		Esp.	455	1.600	1.676	3.731
	Socis soc. laborals	Cat.	75	379	355	809
		Esp.	593	2.958	4.997	8.548
	Total	Cat.	169	7.651	21.895	29.715
		Esp.	1.118	40.591	108.966	150.675

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal.

(1) Cotització a la Seguretat Social, inclosa la procedent de capitalització parcial.

En conseqüència, el mode de capitalització majoritari és la cotització a la SS, inclosa la procedent de capitalització parcial, amb el 73,7% dels beneficiaris totals a Catalunya. A nivell estatal aquest percentatge és del 72,3%. D'altra banda, el 25,7% restant dels beneficiaris a Catalunya opten per la capitalització parcial, mentre que només el 0,6% ho fan per la capitalització total.

Cal tenir en compte però, que el mode de capitalització dels beneficiaris que es constitueixen com a autònoms condicionen el comportament general descrit, atès que aquest varia significativament si es capitalitza per constituir-se com a soci de cooperativa o de societat laboral. Així, el pes dels beneficiaris que capitalitzen íntegrament la prestació és del 12,2% en el cas de socis de cooperatives i del 9,3% en el de socis de societats laborals. El percentatge dels beneficiaris que capitalitzen parcialment la prestació sobre el total és del 60,5% en el cas de socis de cooperatives i del 46,8% en el de socis de societats laborals. En conseqüència el pes d'aquests beneficiaris en la tercera modalitat de capitalització (cotització a la SS) és menor: 27,3% en els socis de cooperatives i 43,9% en els socis de societats laborals.

Per últim, en analitzar la distribució entre els modes de capitalització de la prestació d'atur tenint en compte l'activitat del beneficiari, s'aprecia que la modalitat de capitalització de la prestació mitjançant les cotitzacions a la SS és majoritàriament escollida pels que es constitueixen com a autònoms, atès que aquest

col·lectiu representa el 97,6% dins d'aquest mode de cobrament, tenint les altres dues activitats una presència residual: del 0,8% en el cas de socis de cooperatives i de l'1,6% en el de socis de societats laborals.

Dintre de la modalitat de capitalització parcial, els autònoms són també el col·lectiu majoritari (amb el 89,9% del total), seguits dels socis de cooperatives (que representen el 5,2%) i dels socis de societats laborals (5%).

La principal diferència es dona en els beneficiaris que han optat per la capitalització total: el 8,3% són autònoms, mentre que els socis de cooperatives representen el 47,3% del total i els de societats laborals el 44,4%.

L'escàs pes dels autònoms sobre la modalitat de cobrament total i la conseqüent importància en les altres dues modalitats s'explica per la configuració legal de la capitalització, atès que el cobrament total està limitat a l'import corresponent a la inversió necessària per desenvolupar l'activitat, amb el límit màxim del 40% de l'import de la prestació pendent de percebre¹⁸.

La taula següent conté les dades sobre capitalització de la prestació en funció del sexe i de l'edat de la persona beneficiària. Pel que fa al sexe del beneficiari, s'aprecia com a Catalunya els homes representen el 75,5% del total mentre que les dones el 24,5% restant. El predomini dels homes sobre les dones és més acusat a nivell estatal, on suposen el 78,1% del total. La demarcació de Lleida és la que recull un major pes de les dones sobre el total: el 27,9%, mentre que la de Tarragona presenta el menor de Catalunya: el 22,9%.

Els homes representen les tres quartes parts dels beneficiaris de la capitalització d'atur.

¹⁸ Regla tercera prevista en la Disposició transitòria quarta de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, en la redacció donada pel Reial decret 1413/2005, de 25 de novembre.

TAULA 169. BENEFICIARIS DE LA CAPITALITZACIÓ DE LA PRESTACIÓ D'ATUR, PER SEXE I EDAT. CATALUNYA I ESPANYA. 2006

Unitats: nombre de beneficiaris i import expressat en euros.

		Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya	Espanya
Majors de 25 anys	Homes	12.817	2.177	1.129	1.938	18.061	93.486
	Dones	4.154	650	420	574	5.798	26.049
	Ambdós sexes	16.971	2.827	1.549	2.512	23.859	119.535
Menors de 25 anys	Homes	483	143	49	134	809	4.868
	Dones	191	45	36	43	315	1.541
	Ambdós sexes	674	188	85	177	1.124	6.409
Total	Homes	13.300	2.320	1.178	2.072	18.870	98.354
	Dones	4.345	695	456	617	6.113	27.590
	Ambdós sexes	17.645	3.015	1.634	2.689	24.983	125.944
Import mitjà líquid		4.626,49	4.271,25	4.030,57	4.442,05	4.524,79	4.165,79

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei Públic d'Ocupació Estatal

Ara bé, si també es té en compte l'edat, s'aprecia com els menors de 25 anys presenten una distribució una mica més igualitària. Així, a Catalunya, el 28,0% dels beneficiaris menors de 25 anys són dones (aquest valor és gairebé quatre punts percentuals superior al pes de les dones sense diferenciar-ne l'edat). Al igual que s'ha comentat abans, la demarcació més igualitària és la de Lleida: el 57,6% dels beneficiaris menors de 25 anys són homes, mentre que les dones representen el 42,3%. Les dades a nivell estatal també mostren un major pes de les dones joves en comparació al total de dones (24% i 21,9% respectivament), si bé menor que a Catalunya.

Entre els beneficiaris de la capitalització d'atur menors de 25 anys les dones tenen un percentatge superior, més proper al 30%.

Tal com s'ha vist, la capitalització de la prestació d'atur és una mesura de foment de l'ocupació a través de l'autoocupació. Ja des del principi, aquesta política activa es complementà amb la previsió d'una subvenció específica consistent en l'abonament de les quotes a la SS als treballadors que capitalitzin la prestació d'atur en la modalitat de pagament únic, bé per la realització d'activitats professionals com a socis de treball d'una cooperativa o societat laboral o bé, si són treballadors discapacitats, per convertir-se en autònoms.

La subvenció consisteix en l'abonament del 50% de la quota al règim corresponent de la SS calculada sobre la base mínima de cotització, o el 100% de l'aportació del treballador en les cotitzacions al règim corresponent de la Segu-

retat Social durant el temps que s'hauria percebut la prestació d'atur si no s'hagués percebut en la modalitat de pagament únic¹⁹.

La gestió d'aquesta subvenció és competència de la Generalitat de Catalunya, en concret del Departament de Treball²⁰, i s'atorga únicament a aquells aturats que han capitalitzat *la totalitat* de la prestació per atur a la que tenen dret²¹.

Segons les dades facilitades pel Departament de Treball, l'any 2006 s'ha atorgat sota aquest concepte un total de 710.545,9 € el 22,9% menys que l'any anterior, en el que l'import atorgat ascendí als 921.670,4 €

1.5.1.2. Societat Limitada Nova Empresa

La Societat Limitada Nova Empresa (SLNE) està regulada per la Llei 7/2003, d'1 d'abril, que modifica la Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada (SL). Es configura com una nova modalitat de SL, enfocada als projectes empresarials petits, per tal de facilitar-ne els tràmits de constitució i posada en funcionament.

El portal CIRCE²² ha publicat les dades relatives a la constitució de SLNE des de l'entrada en vigor de la Llei 7/2003. Aquestes dades mostren que a Espanya des de l'any 2003 s'han constituït 7.732 SLNE, el 64,1% de les quals mitjançant el procediment presencial (4.959 en termes absoluts), mentre que el 35,9% restant ho han fet mitjançant el procediment telemàtic (2.773).

¹⁹ Article 4 del Reial decret 1044/1985, de 19 de juny (BOE núm. 157, de 02.07.85), Ordre del Ministeri de Treball i Seguretat Social de 13 d'abril de 1994 (BOE núm. 106, de 04.05.94) i Ordre TRE/139/2002, de 16 d'abril (DOGC núm. 3631, de 08.05.02).

²⁰ En base al Reial decret 1050/1997, de 27 de juny, sobre traspàs a la Generalitat de Catalunya de la gestió realitzada per l'Institut Nacional d'Ocupació (INEM) en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació (DOGC núm. 2447, de 04.08.97) i el Decret 235/1997, de 2 de setembre, que assigna al Departament de Treball aquestes funcions (DOGC núm. 2472, de 09.09.97).

²¹ Cal recordar que els autònoms sense una discapacitat igual o superior al 33 % no poden capitalitzar la prestació d'atur pel seu import total, sinó únicament per l'import corresponent a la inversió necessària per desenvolupar l'activitat, amb el límit màxim del 40 % de l'import de la prestació pendent per percebre (regla 3a de l'apartat 1 de la disposició transitòria 4a de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, en la redacció donada pel Reial decret 1413/2005, de 25 de novembre).

²² Direcció General de Política de la petita i mitjana empresa. Secretaria General d'Indústria. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç. Dades actualitzades a 13.04.07.

TAULA 170. NOMBRE DE SLNE CONSTITUÏDES. ESPANYA 2003-2007

Unitats: nombre de societats.

	Procediment telemàtic	Procediment presencial	Total
Comunitat de Madrid	924	1113	2.037
Galícia	587	636	1.223
Andalusia	232	592	824
Comunitat Valenciana	260	586	846
Canàries	240	494	734
CATALUNYA	105	444	549
Castella i Lleó	152	253	405
Regió de Múrcia	121	180	301
Aragó	4	122	126
Principat d'Astúries	56	117	173
Castella La Manxa	37	107	144
Cantàbria	0	85	85
Illes Balears	0	64	64
La Rioja	41	60	101
Extremadura	14	40	54
País Basc	0	35	35
Navarra	0	28	28
Ceuta	0	2	2
Melilla	0	1	1
TOTAL	2.773	4959	7.732

Font: elaboració pròpia a partir de les dades publicades a la pàgina web del Portal CIRCE.

Nota: De les CCAA de les Illes Balears, Cantàbria, Navarra, País Basc, Ceuta i Melilla no es disposen dades sobre el nombre de SLNE constituïdes pel procediment telemàtic.

A Catalunya el nombre de SLNE constituïdes és de 549, el 80,9% creades mitjançant el procediment presencial i el 19,1% pel procediment telemàtic. La comunitat autònoma que concentra un major nombre de SLNE és la Comunitat de Madrid, on les 2.037 noves societats representen el 26,5% del total. Catalunya ocupa el sisè lloc per ordre d'importància, amb el 7,1% de les SLNE de tot l'Estat. Per sobre de Catalunya se situen, a banda de la Comunitat de Madrid, Galícia, la Comunitat Valenciana, Andalusia i Canàries. Cal tenir en compte però, que aquest ordre pot estar esbiaixat per la manca de dades sobre la constitució telemàtica de SLNE en determinades CCAA, com ara el País Basc, Navarra, les Illes Balears, Cantàbria, Ceuta i Melilla.

Catalunya concentra el 7,1 % de les SLNE creades a tot l'Estat.

Malgrat això, d'aquelles CCAA de les que es disposen dades d'ambdós procediments es constata com el presencial és sempre majoritari, tot i que la Comunitat de Madrid, Galícia i la Regió de Múrcia presenten percentatges més propers entre els dos tipus de procediments de constitució.

El procediment presencial per la constitució de SLNE és majoritari en front del telemàtic.

Pel que fa a les SLNE constituïdes pel procediment telemàtic, Catalunya únicament concentra el 3,8% del total, mentre que la Comunitat de Madrid n'agrupa el 33,3%, seguida de Galícia, amb el 21,2% i la Comunitat Valenciana, amb el 9,4%.

En relació amb la mitjana de dies hàbils²³ per constituir la SLNE pel procediment telemàtic (cal tenir en compte que un tret distintiu d'aquest tipus societari és l'agilització d'aquest tràmit) Catalunya presenta una mitjana de 3,8 dies, dada que la situa en la tercera pitjor posició, només superada pel Principat d'Astúries (4,8 dies de mitjana) i Aragó (15 dies). Galícia presenta la mitjana més baixa (1,4 dies), seguida de Castella la Manxa i Madrid (1,5 dies).

Les dades relatives a les SLNE creades pel procediment telemàtic en funció del sector d'activitat no estan desagregades per CCAA, per la qual cosa l'anàlisi únicament refereix al total estatal. D'aquestes dades s'aprecia com gairebé la meitat (el 47,9%) pertanyen al sector serveis, seguit de comerç (30,1%) i la construcció (12,8%). La mitjana de treballadors (tant per compte aliè com socis treballadors) d'aquestes empreses és de 1,3 (sense presentar variacions significatives entre els sectors d'activitat), mentre que la mitjana de socis és propera al 2 (1,9). Aquestes xifres reflecteixen la reduïda dimensió de les SLNE.

D'altra banda, el nombre de SLNE constituïdes mitjançant el procediment presencial és de 4.959 a nivell estatal, havent-ne 2.249 més en tramitació en la data en què s'han publicat les dades. En aquest cas la informació es disposa desagregada per Comunitat autònoma i per any, amb l'única excepció de l'any 2006, que inclou les dades relatives al 2007 fins la data de publicació.

Segons aquestes xifres, el nombre de SLNE ha crescut amb una taxa de creixement anual acumulativa del 53,5% a nivell estatal. Aquest creixement es reflecteix en totes les CCAA, tot i que Catalunya se situa entre les comunitats amb un creixement menor, del 37,3%, en comparació amb altres CCAA: La Rioja (96,8%), Galícia (79%), Extremadura (77,8%) i Andalusia (63,9%).

²³ Representa el temps que comporten els tràmits des de la cita amb el notari fins la inscripció de la societat en el RMP, exclosos els dies festius i caps de setmana.

1.5.2. Mesures en l'àmbit autonòmic.

1.5.2.1. Servei de Creació d'Empreses

El Servei de Creació d'Empreses (SCE) actua en tres àmbits principals: la difusió de la cultura d'empresa, el foment de la creació d'activitat empresarial i el suport a les microempreses i petites empreses.

La següent taula conté el resum de les principals activitats dutes a terme pel SCE durant els dos darrers anys. Destaca l'important increment del nombre de persones que han iniciat un procés d'assessorament, atès que en termes absoluts és el nombre de persones assessorades més alt des de l'any 2000.

D'altra banda, cal constatar però, que el nombre d'empreses creades, així com els llocs de treball creats han davallat de manera significativa respecte l'any anterior (amb variacions properes al 15%).

TAULA 171. RESUM DE LES ACTIVITATS DEL SERVEI DE CREACIÓ D'EMPRESES A CATALUNYA. ANYS 2005-2006

	2005	2006	Var. 05 / 06
Persones que inicien procés d'assessorament	19.869	23.588	18,7
Empreses creades	2.406	2.026	-15,8
Llocs de treball creats	4.504	3.818	-15,2
Emprenedors	3.276	2.775	-15,3
Treb. per compte d'altri	1.228	1.043	-15,1
Plans d'empresa finalitzats	3.338	..	

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

Definicions: *Llocs de treball*: correspon al total de persones que treballen en les empreses creades. *Emprenedors*: inclou la persona titular que es va adreçar al Servei de Creació d'Empreses i altres promotors que participen en el projecte. *Treballadors*: persones que han estat contractades per l'empresa creada.

Malgrat això, la ràtio entre el nombre de llocs de treball creats²⁴ i el nombre de noves empreses incrementa lleugerament, en passar de 1,87 l'any 2005 a 1,88 el 2006. Malgrat això, aquestes ràtios són inferiors a la de l'any 2000 (2,19 treba-

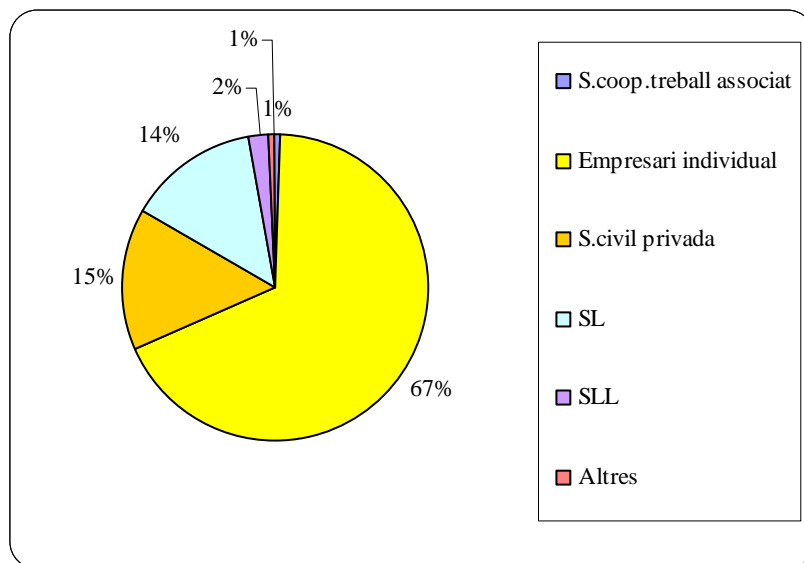
²⁴ És a dir, el nombre total de persones que treballen en les empreses creades (inclou els emprenedors i els treballadors per compte d'altri).

lladors per empresa creada), tal com es va constatar en l'Informe sobre la situació dels treballadors autònoms a Catalunya de l'any 2005²⁵.

L'anàlisi de les empreses creades segons la seva forma jurídica confirma, tal com s'observa en el gràfic següent, que la forma jurídica de l'empresari individual representa el 67,8% del total de noves empreses (1.373 sobre 2.026), seguida per les societats civils privades (307, que representa el 15,2% del total) i les societats limitades (278, que suposen el 13,7% del total).

La forma jurídica de l'empresari individual representa el 67,8% del total de noves empreses creades.

GRÀFIC 133. DISTRIBUCIÓ SEGONS FORMA JURÍDICA DE LES NOVES EMPRESES CREADES. CATALUNYA, 2006.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

Nota: la categoria d'altres inclou les associacions, les comunitats de béns, les SA i les SLNE, atès que tenen valors iguals o inferiors a 4.

La reducció general del 15,8% en el nombre d'empreses creades es reflecteix en gairebé totes les formes jurídiques, a excepció de les societats anònimes i les

²⁵ Informe sobre la situació dels treballadors autònoms a Catalunya. Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, 2005. Col·lecció Estudis i informes, núm. 14. P.119.

SLNE, si bé aquestes dues formes societàries presenten valors residuals sobre el total (3 i 4 en termes absoluts, respectivament).

La distribució territorial dels emprenedors que han creat una nova empresa l'any 2006, reflecteix, al igual que l'any passat, que la majoria es concentra a la demarcació de Barcelona (un total de 1.587, que suposa el 78,3%), si bé aquest percentatge ha incrementat respecte l'any anterior, quan fou el 71,9%.

En funció del sexe de la persona emprenedora es confirma la tendència apuntada en l'Informe sobre la situació dels treballadors autònoms de l'any 2005 (pàg. 120): l'augment del pes dels homes sobre el total. Així, els homes emprenedors representen el 61,1% (1.238 en termes absoluts), mentre que les dones el 38,9% restant (788). El 2005 aquests percentatges van ser del 55,8% i 44,2%, respectivament. D'altra banda, la davallada general del nombre de noves empreses es concentra principalment en les creades per les dones, que decreixen el 25,9%, mentre que les creades pels homes només davallen el 7,7%.

Es manté la major tendència dels homes a crear una empresa.

L'any 2006 la distribució de les empreses creades pels sectors d'activitat és la mateixa que l'any anterior (serveis, construcció, indústria i agricultura, per aquest ordre), si bé el sector serveis davalla la seva importància relativa sobre el total, en passar de representar el 83,5% al 81,0%. La construcció és l'únic sector que incrementa el seu pes: passa de l'11,1% al 14,5%.

TAULA 172. EMPRESES CREADES PER SECTORS D'ACTIVITAT ECONÒMICA I ÀMBIT TERRITORIAL. CATALUNYA 2005-2006

Unitats: nombre d'empreses creades.

	Agricultura			Indústria			Construcció		
	2005	2006	Var. 05/06	2005	2006	Var. 05/06	2005	2006	Var. 05/06
Barcelona	4	8	100,0	85	63	-25,9	200	231	15,5
Girona	6	1	-83,3	12	6	-50,0	32	13	-59,4
Lleida	2	0	-100,0	8	7	-12,5	23	18	-21,7
Tarragona	2	0	-100,0	12	7	-41,7	12	31	158,3
Tarragona (excepte Terres de l'Ebre)	2	0	-100,0	9	7	-22,2	10	18	80,0
Terres de l'Ebre	0	0		3	0	-100,0	2	13	550,0
Catalunya	14	9	-35,7	117	83	-29,1	267	293	9,7

	Serveis			Total		
	2005	2006	Var. 05/06	2005	2006	Var. 05/06
Barcelona	1442	1285	-10,9	1731	1587	-8,3
Girona	229	162	-29,3	279	182	-34,8
Lleida	153	69	-54,9	186	94	-49,5
Tarragona	184	125	-32,1	210	163	-22,4
Tarragona (excepte Terres de l'Ebre)	161	103	-36,0	182	128	-29,7
Terres de l'Ebre	23	22	-4,3	28	35	25,0
Catalunya	2008	1641	-18,3	2406	2026	-15,8

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

En termes absoluts, la davallada general del nombre d'empreses creades es reflecteix en tots els sectors, a excepció de la construcció, on incrementen el 9,7%. Destaca la demarcació de Tarragona en el sector de la construcció, que registra un increment del 158%. Aquest increment que es concentra en les Terres de l'Ebre (atès que partia d'un nombre molt baix de noves empreses).

La davallada general del nombre d'empreses creades es reflecteix en tots els sectors, excepte en la construcció, on incrementen el 9,7%.

1.5.2.2. Subvencions a la promoció de l'ocupació autònoma.

La finalitat de les subvencions a la promoció de l'ocupació autònoma és contribuir al finançament dels projectes destinats a la constitució com a treballadors autònoms o per compte propi de persones aturades que figurin inscrites a les Oficines de Treball de la Generalitat. Anualment, el Departament de Treball convocat aquests ajuts, que reben el cofinançament del 40% per part del FSE, mitjançant el Programa operatiu de foment de l'ocupació de l'objectiu 3.

Els ajuts són de tres tipus: subvencions o *rendes financeres*, per a la reducció de les quotes dels préstecs concedits amb la finalitat de finançar els projectes d'autoocupació; subvencions a fons perdut o *renda de subsistència*, atorgada d'un sol cop, per tal de contribuir a garantir uns ingressos mínims a l'inici de l'activitat; i l'ajut per *assistència tècnica*, que tenen per objecte subvencionar estudis de viabilitat o assessorament que facilitin l'ocupació autònoma.

Segons les dades facilitades pel Departament de Treball, i relacionades en la taula següent, l'any 2006 s'ha concedit un total de 4.880.289,8 € a 583 beneficiaris, la qual cosa suposa un import mitjà per beneficiari de 8.371 €. L'import total dels ajuts ha crescut el 17,7% respecte l'any anterior, mentre que el nombre de beneficiaris ha davallat el 25,8% en passar de 786 l'any 2005 als 583 el 2006. En conseqüència, l'import mitjà per beneficiari ha experimentat un creixement respecte l'any anterior.

L'import mitjà per beneficiari en les subvencions a la promoció de l'ocupació autònoma han estat de 8.371 €.

TAULA 173. EVOLUCIÓ I IMPORT TOTAL DE LES SUBVENCIONS CON-
CEDIDES PER AL FOMENT DE L'OCUPACIÓ AUTÒNOMA A CATALUNYA.
2005 - 2006

Unitats: imports en euros i variació en percentatge.

		2005	2006	Var. 05 / 06
Homes	Renda financera	1.981.803,9	2.608.445,6	31,6
	Renda subsistència	465.784,3	552.931,0	18,7
	Assistència tècnica	6.611,7	6.975,0	5,5
	TOTAL	2.454.199,9	3.168.351,6	29,1
Dones	Renda financera	1.149.515,3	1.214.743,7	5,7
	Renda subsistència	537.905,7	495.834,9	-7,8
	Assistència tècnica	5.993,7	1.359,6	-77,3
	TOTAL	1.693.414,8	1.711.938,2	1,1
TOTAL		4.147.614,6	4.880.289,8	17,7

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

L'any 2006 la distribució interna entre els diferents tipus d'ajuts presenta la mateixa estructura que l'any anterior, tant pel que fa a l'import de les subvencions com en el nombre de beneficiaris: les subvencions financeres representen més de les tres quartes parts del total, seguides per les rendes de subsistència i les d'assistència tècnica.

Malgrat això, s'aprecien algunes variacions: mentre que l'import de les rendes financeres incrementa el 22,1% respecte el 2005, el nombre dels beneficiaris d'aquests ajuts davalla el 40,9%. En canvi, l'import de les rendes de subsistència incrementa el 4,5%, a la vegada que el nombre de beneficiaris d'aquests ajuts es duplica (creix el 117,6%).

L'anàlisi de la distribució del l'import dels ajuts en funció del sexe del beneficiari reflecteix que l'any 2006 els homes han rebut el 64,9% del total, mentre que les dones el 35,1% restant. Aquesta distribució és menys igualitària que la de l'any 2005, quan els homes van rebre el 59,2% de l'import subvencionat i les dones el 40,8% restant. En canvi, en funció del nombre de beneficiaris, la distribució entre els dos sexes és més igualitària el 2006: el 54% són homes i el 46%, dones. Cal ressaltar però, que l'any 2005 aquesta distribució va ser exactament igual: 50% cada sexe.

La distribució dels beneficiaris en funció del sexe per tipus d'ajut no varia respecte la tendència general descrita, si bé els homes es concentren en una major

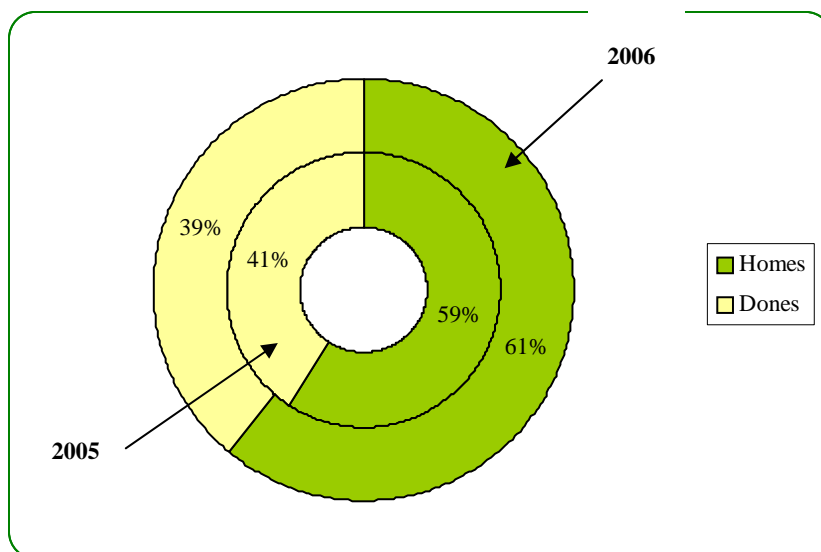
Els homes reben un major percentatge de l'import atorgat en comparació amb el seu pes en total de beneficiaris.

proporció entre les rendes financeres que les dones (el 82,3% i el 71%, respectivament). Les dones, en canvi, tenen un major pes en les rendes de subsistència (el 29%) en comparació amb els homes (17,5%).

Tal com s'ha comentat, l'import mitjà per beneficiari ha incrementat l'any 2006. L'increment registrat es concentra en les rendes financeres, sent aquest creixement una mica més intens en el cas dels homes (103,7%), en comparació amb l'experimentat per les dones (97,7%). Els altres tipus d'ajuts davallen el seu import mitjà en ambdós sexes.

GRÀFIC 134. DISTRIBUCIÓ PER SEXE DE L'IMPORT MITJÀ DE LES SUBVENCIONS DE PROMOCIÓ DE L'OCUPACIÓ AUTÒNOMA. CATALUNYA 2005 – 2006

Unitats: beneficiaris segons sexe.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

Tal com s'aprecia en la taula següent, l'any 2006 Barcelona concentra el 80,7% de l'import subvencionat (3.939.481,19 €), seguida de la demarcació de Lleida (que rep el 7,8%, 380.560,36 €), Tarragona (7%, 340.901,08 €) i Girona (4,5%, amb un import de 219.347,20 €). Enguany augmenta la concentració de

l'import subvencionat a la demarcació de Barcelona, atès que l'any 2005 aquesta concentrava el 73,6% del total.

TAULA 174. IMPORT TOTAL SUBVENCIONAT EN LES AJUDES DE PROMOCIÓ DE L'OCUPACIÓ AUTÒNOMA, PER DEMARCACIONS. CATALUNYA 2006

Unitats: imports en euros.

	Renda financera	Renda subsistència	Assistència tècnica	TOTAL
Barcelona	3.182.886,6	748.259,9	8.334,6	3.939.481,2
Tarragona	217.693,6	123.207,5	0,0	340.901,1
Lleida	272.378,2	108.182,2	0,0	380.560,4
Girona	150.230,8	69.116,4	0,0	219.347,2
CATALUNYA	3.823.189,3	1.048.765,9	8.334,6	4.880.289,8

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

En canvi, el nombre de beneficiaris d'aquests ajuts presenta una distribució territorial més equilibrada: la meitat es concentren a Barcelona (el 53,7%), mentre que la resta es distribueixen entre Lleida (18,4%), Tarragona (17,8%) i Girona (10,1%). Respecte l'any anterior, el pes dels beneficiaris de les demarcacions de Barcelona i Girona perden pes, mentre que Tarragona i Lleida incrementen la seva importància relativa.

En termes absoluts el nombre de beneficiaris davalla en totes les demarcacions respecte l'any anterior, amb l'única excepció de la demarcació de Tarragona, on creixen el 50,7% (el 66,7% els homes i el 38,5% les dones). Cal destacar l'increment dels homes en la demarcació de Lleida (27,1%).

Fruit d'aquests comportaments l'any 2006 l'import mitjà per subvenció presenta importants variacions al territori. Així, la demarcació de Barcelona registra l'import mitjà més elevat (12.586,2 €), xifra que contrasta amb el de Tarragona, que registra el més baix, amb 3.277,9 €. L'any anterior aquesta diferència era menys acusada: a Barcelona l'import mitjà era 6.058,4 € mentre que el més baix era el corresponent a la demarcació de Girona (3.502,0 €).

Barcelona registra l'import mitjà més elevat de Catalunya (12.586,2 €), mentre que Tarragona el més baix: 3.277,9 €.

En funció del sexe del beneficiari, les principals diferències en l'import mitjà per subvenció es registren a la demarcació de Barcelona, i en major mesura l'any 2006 que el 2005: així, els homes reben una mitjana de 15.008,34 € mentre que les dones, en reben 9.221,10 €. L'any 2005 aquests valors eren de

7.314,19 € i 4.632,25 € respectivament. La resta de demarcacions presenten els dos anys analitzats valors similars, sent l'import mitjà de les dones lleugerament superior al dels homes a les demarcacions de Tarragona i Girona.

TAULA 175. IMPORT MITJÀ DE LES SUBVENCIONS CONCEDIDES PER AL FOMENT DE L'OCUPACIÓ AUTÒNOMA A CATALUNYA. 2005 I 2006.

Unitats: imports en euros.

		2005	2006	Var. 05 / 06
Homes	Renda financera	5.566,9	11.341,1	103,7
	Renda subsistència	13.699,5	6.826,3	-50,2
	Assistència tècnica	2.203,9	1.743,8	-20,9
	TOTAL	6.244,8	10.058,3	61,1
Dones	Renda financera	3.303,2	6.530,9	97,7
	Renda subsistència	13.447,6	6.197,9	-53,9
	Assistència tècnica	1.198,7	679,8	-43,3
	TOTAL	4.308,9	6.387,8	48,2
TOTAL		5.276,9	8.371,0	58,6

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball.

1.5.2.3. Empreses qualificades d'innovació i ocupació (I+O)

El programa "Empreses qualificades d'innovació i ocupació (I+O)" està regulat a l'Ordre TRI/125/2006 de 17 de març²⁶ que estableix les bases reguladores de les subvencions adreçades al desenvolupament local en col·laboració amb entitats locals. La finalitat del programa és impulsar nous projectes empresarials innovadors en certs sectors productius alhora que la creació de llocs de treball estables. La subvenció pot comprendre ajudes financeres, assessorament empresarial, subvencions a la contractació i socis treballadors.

La Resolució TRI/776/2006 de 20 de març²⁷obre la convocatòria 2006.

²⁶ DOGC núm. 4604, de 30.03.06.

²⁷ DOGC núm. 4604 de 30.03.06.

TAULA 176. SUBVENCIONS A EMPRESES QUALIFICADES I+O SEGONS TIPUS I ÀMBIT TERRITORIAL. CONVOCATÒRIA 2006. CATALUNYA

Unitats: nombres absoluts.

Àmbit territorial	Total	Contractació	Financera	Cooperatives	Assessorament
Barcelona	139	69	37	29	4
Girona	11	4	3	4	0
Lleida	18	12	2	3	1
Tarragona	9	3	4	2	0
Terres de l'Ebre	8	4	3	1	0
Catalunya	185	92	49	39	5

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball.

A la taula anterior es pot observar la distribució de les subvencions segons tipologia que han rebut els 174 projectes empresarials que han obtingut la qualificació d'I+O. Gairebé el 50% de les subvencions van destinades al suport a la contractació indefinida i el 26,5% són ajudes financeres.

El finançament dels programes d'I+O s'ha reduït interanualment el 23,5%.

TAULA 177. FINANÇAMENT PROJECTES D'I+O. CONVOCATÒRIA 2005 I 2006. CATALUNYA.

Unitats: nombres absoluts i percentatges.

Àmbit territorial	Finançament 2006	Variació finançament 2005-2006	Variació %
Barcelona	1.453.678,2	-571.888,6	-28,2
Girona	82.873,2	-34.670,2	-29,5
Lleida	317.256,5	90.227,4	39,7
Tarragona	79.953,1	10.235,6	14,7
Terres de l'Ebre	73.798,7	-109.094,4	-59,6
Catalunya	2.007.559,6	-615.190,2	-23,5

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball.

1.5.2.4. Suport que reben les empreses un cop han iniciat la seva activitat.

El Departament de Política Territorial i Obres Públiques va convocar mitjançant l'Ordre PTO/398/2005, de 21 de setembre²⁸, l'atorgament d'ajuts a persones físiques i jurídiques titulars d'autoritzacions de transport públic per carretera per tal de fomentar la seguretat, la incorporació de noves tecnologies i l'aplicació de millores mediambientals en el transport per carretera a Catalunya. Es pretén assolir aquests objectius amb l'adopció de diferents mesures, d'entre les que destaca una específica dirigida als transportistes autònoms: la disposició del Manual del conductor de la Guia per a la implantació de l'ISO 9002 en PIMES de transport de mercaderies per carretera.

Es preveuen ajudes específiques a transportistes autònoms.

Segons les dades facilitades pel mateix Departament, el nombre de beneficiaris total d'aquesta línia d'ajuts ha estat de 13.385, dels quals 10.572 han estat transportistes autònoms, que representen el 79% del total. En canvi, l'import total subvencionat ascendeix a 19.091.717 € dels quals el 33,5% ha estat assignat a transportistes autònoms (6.388.673 €).

1.5.2.5. Altres mesures de promoció de l'ocupació autònoma dutes a terme per les comunitats autònomes.

L'objectiu del present apartat és ressaltar aquelles mesures de promoció de l'ocupació autònoma endegades per altres comunitats autònomes que destaquen pel seu caràcter innovador en comparació amb les dutes a terme a Catalunya. Ara bé, cal tenir en compte que hi ha moltes actuacions comunes, atès que s'emmarquen en un programa estatal i/o comunitari.

L'eix de referència de la comparativa ha estat el catàleg de "Productes de suport a l'emprenedoria"²⁹ publicat pel Departament de Treball, que classifica les mesures sota quatre línies d'actuació: la motivació (*línia 1*), el suport a la creació d'empreses (*línia 2*), el suport a la consolidació i transformació d'aquestes (*línia 3*) i el suport a les estructures i la comunicació (*línia 4*). Sota aquests quatre eixos s'han classificat també les mesures endegades per les altres comunitats autònomes. Aquesta recerca s'ha fet en base a les memòries socioeconòmiques i

²⁸ DOGC núm. 4489, de 14.10.05.

²⁹ Recurs disponible en línia: http://www.gencat.net/treball/doc/doc_25955337_1.pdf

laborals publicades pels respectius consells econòmics i socials i a la informació publicada en les pàgines web dels governs autonòmics i entitats vinculades.

D'altra banda, cal tenir en compte que no s'inclouen les mesures dirigides a les pimes en general, sinó que l'anàlisi s'ha centrat en aquelles actuacions dirigides expressament als autònoms, si bé algunes també són aplicables a pimes, i alhora a les cooperatives i societats laborals.

Així doncs, cal destacar que pel que fa a la *línia d'actuació 1*, centrada en el suport a la gestació i a la motivació, les següents mesures comunes: actuacions de foment de la cultura emprenedora entre els joves en edat d'educació secundària i universitària (com ara a Andalusia amb el programa "Emprendejuven"; a Castella la Manxa; i a Cantàbria, dins el projecte Equalcrea). D'altra banda, són també freqüents els premis a l'emprenedoria i l'establiment d'un dia de l'emprenedor. Aquestes dues mesures han adquirit l'any 2007 un major impuls en estar incloses dins la iniciativa "Emprendemos juntos" de la Direcció General de política de la pime del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

Mesures classificades sota la línia d'actuació 1: suport a la gestació i la motivació.

Destaquen les mesures dirigides a potenciar el coneixement del treball autònom a través del foment de l'associacionisme d'aquests treballadors, com ara les que es duen a terme a Andalusia, Madrid (en el marc del Pla de suport als autònoms) i a Castella Lleó.

La *línia d'actuació 2*, centrada en el suport a la creació d'empreses, concentra la major part de les mesures de foment de l'ocupació autònoma. La majoria de comunitats preveuen serveis d'assessorament inicial; la concessió de subvencions per a l'establiment com autònoms de treballadors aturats o de persones amb discapacitat; diversos instruments de finançament (microcrèdits, o altres préstecs); subvencions que vinculen les iniciatives d'autoocupació amb la creació de cooperatives i societats laborals; ajudes per a empreses i projectes qualificats d'I+O; orientació professional; etc.

Mesures classificades sota la línia d'actuació 2: suport a la creació.

D'entre aquestes mesures destaquen les dirigides específicament a la dona, com ara el Programa ANEM a Catalunya; o el programa de suport a la treballadora autònoma d'Andalusia; el Pla Prometeo La Palma 2004-2006 de Canàries; el Projecte Equalcrea de Cantàbria; i les mesures específiques previstes en els plans d'ocupació de Múrcia, Castella la Manxa, Castella Lleó, la Comunitat Valenciana i Madrid.

D'altra banda, cal destacar també l'existència de serveis de creació d'empreses similars al català que proporcionen serveis integrals de suport i assessorament,

com ara el Servicio de Atención al Autónomo d'Andalusia, la Unidad de Promoción de Empresas de Canàries i el Sodercan a Cantàbria.

D'igual manera, vàries comunitats preveuen accions de foment de l'autoocupació per determinats col·lectius amb especials dificultats, com ara Múrcia, Cantàbria (projecte Equalcrea) i Navarra (projecte Empléate).

Les mesures de foment a la innovació i a l'ús de les noves tecnologies afecten actuacions emmarcades tant en la línia 2 com en la 3. Així, a banda del programa Gènesi impulsat pel CIDEM, cal tenir en compte els préstecs participatius per crear noves empreses de base tecnològica així com subvencions per fomentar la implantació de serveis avançats de comunicacions de Cantàbria i Navarra; el programa NEXOPIME a Astúries; i les mesures de foment d'empreses innovadores de la Comunitat Valenciana i de Madrid.

La innovació i l'ús de les TIC són àmbits que afecten de manera transversal diferents mesures.

En aquest mateix àmbit, cal destacar l'aprovació a Astúries del Pla d'Innovació de l'Autònom en Tecnologies de la Informació i la Comunicació 2004-2006 (PIATIC), que preveu un conjunt de mesures relatives a les TIC i que afecten de manera transversal les quatre línies d'actuació descrites.

La qualificació professional a través de la formació es considera fonamental en totes les comunitats. Es preveuen activitats formatives específiques tant en formació contínua com ocupacional (centrades en la gestió empresarial, la legislació, l'ús de les noves tecnologies i els idiomes), si bé cal destacar les activitats formatives en matèria de seguretat i salut laboral previstes a Castella Lleó i les beques per facilitar l'accés a la formació que concedeix Cantàbria en el marc del projecte Equalcrea. Aquestes beques es concedeixen per compensar les despeses de transport o per conciliar la formació amb l'atenció de les persones que es tinguin a càrrec.

La formació professional és un eix fonamental en les mesures de foment a l'ocupació autònoma.

D'altra banda, tant el País Basc com Castella Lleó preveuen polítiques d'entrada a l'autoocupació, en l'àmbit de la pesca en el primer cas i en l'agricultura en el segon.

Cal ressaltar l'existència de projectes centrats en el suport i l'assessorament a les iniciatives empresarials proporcionen serveis integrals: el projecte DEMA al País Basc, el projecte DEVA a Astúries, el programa NEEEx a Extremadura, el programa Emprene+ a Madrid, el projecte Equalcrea a Cantàbria, i el programa Empleado/es: Ideas convertidas en empresas, a Navarra.

Per últim, cal destacar l'existència subvencions concretes, com ara per l'adquisició i modernització d'equips per a la seguretat, energies renovables i estalvi energètic a Madrid o els ajuts a l'artesania a Cantàbria.

Com ja s'ha comentat, la línia 3 agrupa les actuacions de suport a la consolidació de les empreses creades, un suport que comporta prestar un assessorament continuat en el temps a aquestes empreses (a Catalunya i Cantàbria), subvencions financeres per l'adquisició de nous actius, etc.

Mesures classificades sota la línia d'actuació 3: suport a la consolidació.

D'altra banda, les comunitats autònomes també duen a terme polítiques de manteniment de caràcter sectorial. Així, cal destacar en el sector de la pesca el País Basc i Astúries, amb mesures de modernització i reestructuració dels bucs pesquers, paralització temporal o ajudes per la construcció de bucs. En l'artesania preveuen mesures de foment les Illes Balears i Cantàbria, mentre que en el comerç Astúries té una línia de subvencions específica. Pel que fa a les TIC, diverses comunitats preveuen ajuts per facilitar la connexió a internet, donar suport al software lliure, per adquisició equipaments informàtics i inversions en actius tecnològics (coma ara Aragó, Cantàbria i Navarra), etc.

Cal destacar també la previsió de mesures per a la conciliació de la vida familiar (a Castella la Manxa, Castella Lleó i Madrid) i per al foment de la cultura de prevenció riscos laborals: a Andalusia, Castella la Manxa, Madrid. En aquest darrer cas amb la signatura de convenis amb associacions per sensibilitzar i difondre la prevenció riscos laborals i l'elaboració de guies sectorials específiques de prevenció riscos laborals per a autònoms.

Nous àmbits d'actuació: conciliació de la vida professional i familiar i prevenció de riscos laborals.

Altres subvencions van dirigides al foment productivitat (Castella la Manxa), a l'adquisició d'immobilitzat fix (com ara vehicles de transport i la renovació de maquinària i equips de seguretat), a Castella Lleó i Madrid.

Comentar per últim, els ajuts per la contractació per part de l'autònom d'un primer treballador previstos a Andalusia, Castella la Manxa, Castella Lleó i la Comunitat Valenciana.

La quarta i darrera línia d'actuació va dirigida a proporcionar suport a les estructures i a la comunicació. Així, s'inclou dins la línia 4 la creació d'un portal específic per autònoms (d'entre els que destaquen els de Catalunya, Extremadura, Canàries, Madrid i Navarra); la creació d'autoocupació a través de les iniciatives derivades dels nous jaciments d'ocupació (a Catalunya, Andalusia, Múrcia,

Mesures classificades sota la línia d'actuació 4: suport a les estructures i comunicació.

cia, Castella Lleó i Navarra); la participació en el projecte GEM (*Global Entrepreneurship Monitor*) per part de diverses comunitats³⁰; el foment dels *Business Angels*³¹ també a Cantàbria, Andalusia, Astúries, Galícia, Madrid, Castella la Manxa, la Rioja i la Comunitat Valenciana; i la previsió d'una base de dades, generalment en línia, que permet la recerca i l'accés a la informació relativa a les subvencions concedides tant per l'administració autonòmica, com l'estatal i la comunitària (Astúries, Castella la Manxa i Cantàbria, a banda de la del CI-DEM a Catalunya).

En aquesta mateixa línia, destaquen les ajudes impulsades per Astúries per tal d'enfortir la presència del col·lectiu dels autònoms a internet, en el marc del PIATIC.

D'altra banda, el Pla de suport de als autònoms de la Comunitat de Madrid preveu un ampli ventall de mesures que es poden classificar sota la línia 4, com ara la creació i implantació d'una marca de qualitat específica per a l'activitat autònoma; espais permanents en els mitjans de comunicació autonòmics; una campanya de difusió de l'activitat autònoma en el sistema educatiu, etc. Per últim, destacar que aquest Pla preveu la creació d'un Consejo Madrileño del Autónomo.

Hi ha una sèrie de mesures que no són classificables dins de les quatre línies comentades, atès que van dirigides a facilitar la "sortida" de l'autoocupació. Trobem exemples d'aquestes polítiques al País Basc i a Astúries en dos sectors concrets: en els transportistes i en el sector pesquer.

Algunes CCAA també preveuen polítiques de sortida de l'autoocupació.

D'altra banda, i amb caràcter transversal, cal destacar que a moltes comunitats hi ha empreses o fundacions públiques dedicades al foment de l'ocupació autònoma que proporcionen serveis de caràcter integral. Entre aquestes entitats destaca la Fundación Gaztenpresa al País Basc, la Fundación Red Andalucía Emprrende d'Andalusia, l'empresa pública Fomento de Emprendedores a Extremadura, Sodicaman a Castella la Manxa i el Centro Europeo de Empresas e Innovación de Navarra (CEIN). També cal citar les societats de garantia recíproca,

³⁰ Catalunya, Andalusia, Comunitat Valenciana, Extremadura, País Basc, Galícia, Castella Lleó, Illes Canàries, Madrid, Navarra.

³¹ Individus amb capacitat d'inversió que impulsen el desenvolupament de projectes empresarials d'alt potencial de creixement en les primeres etapes de vida, aportant capital i (en la majoria dels casos) valor afegit a la gestió.

que faciliten el finançament a iniciatives emprenedores (Astugar a Astúries, Udemur a Múrcia, Sodical a Castella Lleó, etc).

Complementen aquestes mesures altres actuacions de caràcter transversal impulsades per les agències de desenvolupament local i els centres europeus d'empreses i d'innovació (CEEI). Les primeres són entitats promogudes per les administracions locals amb la finalitat de fomentar l'ocupació (i l'autoocupació) del territori aprofitant els recursos d'aquest. Els CEEI són instruments d'origen comunitari, amb la finalitat primordial de potenciar la creació de petites i mitjanes empreses innovadores i així contribuir al desenvolupament econòmic local. Un exemple n'és el CEIN de Navarra.

Comentar per últim, l'existència de plans específics per a autònoms en algunes comunitats autònomes, fet que explica l'amplitud de les mesures que es duen a terme. Com a exemples, cal citar el PIATC a Astúries, el Pla de Foment i Consolidació de l'Ocupació Autònoma a Andalusia, el Pla Regional de Foment de l'Autoocupació a Castella la Manxa i el Pla de suport als Autònoms a Madrid.

Altres CCAA compten amb plans específics per a autònoms.

Una darrera especialitat que només es dona a Castella la Manxa és la participació dels treballadors autònoms en el Grup Tercer del Consell Econòmic i Social d'aquesta Comunitat.

La següent taula conté les principals mesures que s'han destacat, així com els enllaços web per trobar més informació de cada projecte.

TAULA 178. PRINCIPALS MESURES FOMENT DE L'OCUPACIÓ AUTÒ-
NOMA A NIVELL AUTONÒMIC

Línia d'actuació	CCAA	Mesura / Projecte	Pàgina web
Línia 1	Andalusia, Madrid i Castella	Foment de l'associacionisme	
Línies 2 - 3	Navarra	Empléate Emprendedor/es: Ideas convertidas en empresas	http://www.empleate.com Dins el web http://www.navarra.es
	País Basc	DEMA	http://www.demabiz.net
	Astúries	DEVA	http://web2006.idepa.es/deva
	Extremadura	NEEx	http://www.neex.org/web
	Cantàbria	Beques per formació	
	Madrid	Emprende+	http://emprendemas.org/EMPRENDEM AS /emprendemas/Default.asp http://www20.gencat.cat/portal/site/Canal-empreses http://www.gencat.cat/treball/ambits/autoocupacio/index.html
Línia 4	Catalunya	Portal autònoms / Creació d'empreses	http://www.autonomoastur.net Dins el web http://www.madrid.org
	Astúries		http://www.autonomoscm.org
	Madrid		http://www.navactiva.com
	Navarra		http://www.juntadeandalucia.es/empleo/autonomos
	Andalusia		http://www.balearsempren.com
	Illes Balears		
Transversals	Cantàbria	Projecte Equalcrea	http://www.equalcrea.com
	País Basc	Fundación Gaztempresa	http://www.gaztempresa.com
	Andalusia	Plan Más Autónomos	http://www.juntadeandalucia.es/empleo/autonomos/plan_mas_autonomos/informacion_general.html
		Fundación Red Andalucía Emprende	http://www.a-emprende.net
	Extremadura	Fomento de Emprendedores	http://www.fomentoemprendedores.com
	Castella la Manxa	Plan Regional de Fomento del Autoempleo	http://www.jccm.es/trabajo/web/fomento_autoempleo/curso.htm
		Sodicaman	http://www.sodicaman.com
	Navarra	CEIN	http://www.cein.es
	Astúries	PIATC	http://www.piatic.net
	Madrid	Plan de Apoyo a los Autónomos	http://www.autonomoscm.org/autonomoscm/biblioteca/contenidos/planApoyo.htm

1.5.3. Mesures en l'àmbit local.

En l'àmbit local tant els ajuntaments com les diputacions provincials preveuen actuacions per dinamitzar el teixit productiu local, entre les quals se situen les mesures de foment de l'ocupació autònoma. D'altra banda, els pactes territorials per l'ocupació també preveuen entre les seves línies d'actuació ajudes específiques per entitats que afavoreixin aquest desenvolupament.

Amb caràcter complementari a aquestes subvencions, les diputacions duen a terme projectes específics per donar suport i assessorament en la creació d'empreses (com ara el programa Nexus de la Diputació de Barcelona), facilitar la formació del col·lectiu d'autònoms (que inclouen cursos específics per empresaris nous, com els organitzats pel Patronat de Promoció Econòmica de les Terres de Lleida), seminaris de generació d'idees i creació d'empreses, foment de l'esperit emprenedor entre els joves universitaris (com ara el projecte *Business Spirit*, impulsat per la Diputació de Lleida), etc.

D'altra banda, també duen a terme altres actuacions encaminades a facilitar la consolidació de les noves empreses creades. Dos exemples d'aquest darrer tipus de mesura són el projecte Indra i el projecte Mentor, ambdós impulsats per la Diputació de Barcelona.

Per últim comentar l'existència en el territori d'agències de desenvolupament local (com la de Tarragona, centrada en el turisme sostenible) i de centres europeus d'empreses i d'innovació, com el de Lleida.

1.5.4. Microcrèdits.

El microcrèdit és un tipus de préstec dirigit a persones amb un projecte econòmic viable però que tenen dificultats per accedir al sistema creditici tradicional. Diverses entitats de crèdit concedeixen aquest tipus de productes financers. En aquest apartat s'analitzen les dades sobre les microcrèdits concedits per la Caixa Catalunya, a través de la Fundació Un Sol Món (FUSM).

Així, segons les dades facilitades per la FUSM l'any 2006 s'han concedit 256 microcrèdits, el 17,7% menys que l'any anterior, quan se'n van concedir 311. L'any 2006 és el primer cop en què davalla aquest nombre, trencant la tendència creixent des de l'inici d'aquest programa l'any 2000.

Conseqüentment, l'import total concedit ha davallat respecte l'any anterior (23,9%), amb una intensitat superior a la davallada del nombre de microcrèdits concedits, per la qual cosa l'import mitjà per microcrèdit és menor el 2006 (8.906,31 €) en comparació amb el 2005 (9.639,23 €).

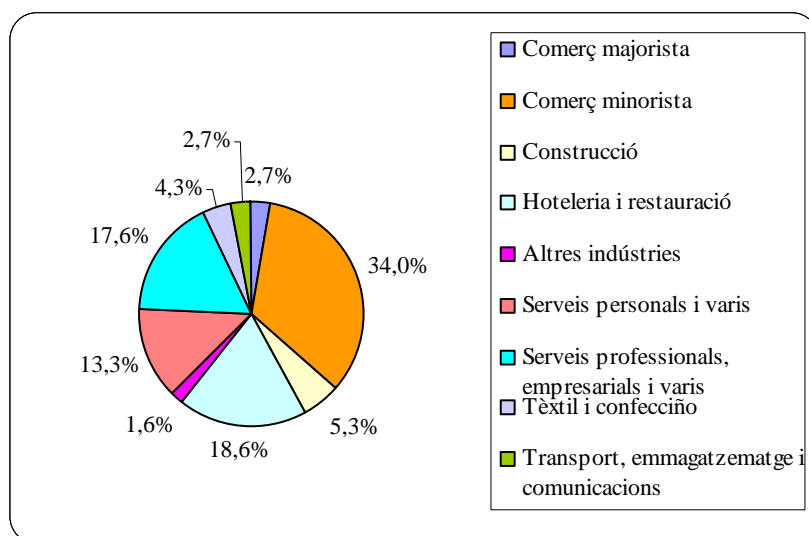
D'altra banda, el percentatge de dones entre els beneficiaris incrementa en passar del 44% al 54,9%. En funció de l'edat dels beneficiaris s'aprecia com més de la meitat (el 61,3%) tenen entre 30 i 50 anys, seguits dels majors de 50 (el 23% del total) i finalment els menors de 30 (que representen el 15,7% restant). Respecte l'any anterior, s'aprecia una lleugera davallada dels beneficiaris entre 30 i 50 anys en favor dels majors de 50 anys i dels menors de 30.

L'any 2006 augmenta el pes de les dones sobre el total dels beneficiaris dels microcrèdits.

Pel que fa al sector d'activitat dels projectes, tal com es constata en el següent gràfic, l'any 2006 el sector del comerç minorista concentra el 34% dels projectes, seguit de l'hoteleria i la restauració (amb el 18,6%) i dels serveis professionals, empresarials, d'immobiliària i lloguer (17,6%). En comparar aquesta distribució sectorial amb la de l'any anterior es constata com el sector del comerç minorista incrementa el seu pes (el 15,5%), mentre que els altres dos sectors que s'han destacat (hoteleria i restauració i serveis professionals, empresarials, d'immobiliària i lloguer) perden pes sobre el total (el 13,1% i el 21,4% respectivament). En canvi, el sector de serveis personals, activitats socials i serveis a la comunitat incrementa la seva importància relativa el 41,8%, en passar de representar el 9,4% l'any 2005 al 13,3% el 2006.

**GRÀFIC 135. DISTRIBUCIÓ SECTORIAL DELS PROJECTES FINANÇATS
AMB MICROCRÈDITS CONCEDITS PER LA FUSM. 2006**

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la FUSM.